Zübük

IT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANİRMIS

Marko paşa

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

ZÜBÜK KABİNE TEKLİF EDİYOR

Zübük Kabinesinde yalnız Zübük'ler yer alacaktır

Ankara — Hergele Meydanı (Özel sermayemiz bildiriyor):

Kabinenin düştüğü günden beri siyasî çevrelerden uzak duran sayın Zübük Ankarada havaların yumuşaması üzerine yeniden piyasaya çıkmış ve her zaman olduğu gibi basın mensuplarıyla hasbihale başlamıştır. Kulisle ayak üzeri gazetecilere, memleketin âli menfaatleri noktai nazarından mütalâasını beyan eden sayın Zübük bu arada Fenerbahçeli bir muhabire «Ne haber, folluk oldunuz!» diye sportif esprilerle iltifat ettikten sonra, kendi zevkine göre bir kabine teklifinde bulunduğunu ve bunu ancak mehtaptan önce grupa arzedeceğini bildirmiştir.

Tebessümle «Kabul edecekler» diyerek partisi içindeki forsunu îmâ etmiştir.

Teklif ettiği kabinede eski kabine âzalarından yalnız Topaloğlunun bulunduğunu söyliyen bir muhabire cevaben, «Topaloğlunun her kabineye girmesi kendisi için faydalıdır. Kendisinden daha evvel de istifade edilmemiş olması o'nun için büyük kayıp» demiştir.

Cavit Oral'ın da eski kabineden devralındığına işaret ettikten sonra «Cavit Oral demirbaşlarımızdan olduğundan, siyasî geleneğimizi bozarak kendisini kabine dışında bekletmeyi doğru bulmadım» dedikten sonra şu izahatı vermiştir: «Görülüyor ki teklifimde yeni bakanlıklar ihdas etmiş bulunuyorum. Maksadım, yolsuz düşen arkadaşlarımızın zarlarına bakmaktır.»

Sayın Zübük bundan sonra göğsünü kabarta kabarta ve arkasına baka baka çekip gitmiştir.

İnönü'nün Başbakan olmasını istemeyen Zübük'ün teklifine göre kabinede yer alacak olanlar:

Başnâzır: Zübük

Bozukpara Bakanlığı: Vehbi Aabi

Toto Bakanlığı: Metin Oktay

Alışveriş Bakanlığı: Ömer Ağa

Lâf Bakanlığı: Osman Bölükbaşı

Af Bakanlığı: Gümüşpala

Zerzevat Bakanlığı: Cavit Oral

Otel-Motel Bakanlığı: Amerikan yardımından

Radyo ve Buzdolabı Bakanlığı: Göklüan Evliyaoğlu

Cıgara, kibrit ve anzarot Bakanlığı: Mustafa Bekri

Hacı işleri Bakanlığı (Nezaretül muameletül elhaç) : Hacı Yatmaz

Cip ve Cop Bakanlığı: Ah. Topaloğlu

Hayhay Bakanlığı: Talipleri kuyrukta

Trafik Bakanlığı: Karıncaeznıez

Tefecilik Bakanlığı: Lâzım Bey

İŞTE ATOM ÇAGININ TÜRKİYESİ

Öküz yerine kadın, kuraklığa yağmur duası

Elbet değil nasibi mezellet kadınlığın
Elbet değil memleketin ümmîdi zulmüşer
Elbet sefil olursa kadın alçalır beşer!
TEVFİK FİKRET

ACI GERÇEK — Politikacılara göre, atom reaktörünün de kurulduğu 1962 Türkiye'sinin en önemli sorunu olan Af tartışılıp dururken, Güney illerimizden birinde, öküzü, atı olmayan köylü, işte resimde gördüğünüz gibi karısını sabana koşmuş, tarlasını sürüyor.

NE BUYRULUR — Amacı, çağdaş uygarlık düzeyine erişmek olan Türkiye'nin hemen her yanında yağmur duasına çıkılmasına ne buyrulur? Üstelik, insanı takvimlerden utandıran bu ayıbı, Türk basını yermek şöyle dursun desteklemektedir de... Okuyacağınız resimaltı yazısı Son Havadis gazetesinden aktarılmıştır:

«Aaltmış gündenberi yağmur bekleyen Trakya köyleri birkaç gündür bölge bölge yağmur duasına çıkmışlardır. Resimde elleri yere, kalbleri **Ulu Tanrıya dönük** yüzlerce köylü, aralarına **bu yıl Hac vazifesini ifa etmiş 18 hacıyı da alarak dua ederlerken görüyorsunuz.»**

Nasrettin Hoca özel sayısı

20 : 24 Haziran'da Akşehir'de Üçüncü Nasrettin Hoca Festivali düzenlenmiştir.

Zübük'ün gelecek sayısı, Nasrettin Hoca özel sayısı olacaktır.

Dünyanın en büyük mizahçısına adadığımız Nasrettin Hoca özel sayımız büyük bir özenle hazırlanıyor.

Taşlama

Hepsi gönüllü

KABİNEYİ kurmak için zorluk çekiliyor. Oysa birtakım belirtiler çıktı ortaya :

Gazetelerin yazdığına göre, delinin biri Başbakanlığa istekliymiş, programını bile açıklamış.

Başka bir deli de, ben Ulaştırma Bakanıyım, diye gidip makamına kurulmuş.

İşte bir Başbakanla bir bakan hazır, Sülün Osman'ı yaralıyan deliyi de İçişleri Bakanı yaparsak — ki çok uygundur — eder üç bakan...

Bunca yıl akıllıları denedik de elimize ne geçti, bir de delileri deneyelim bakalım. Yâni bir denemeye değmez mi?

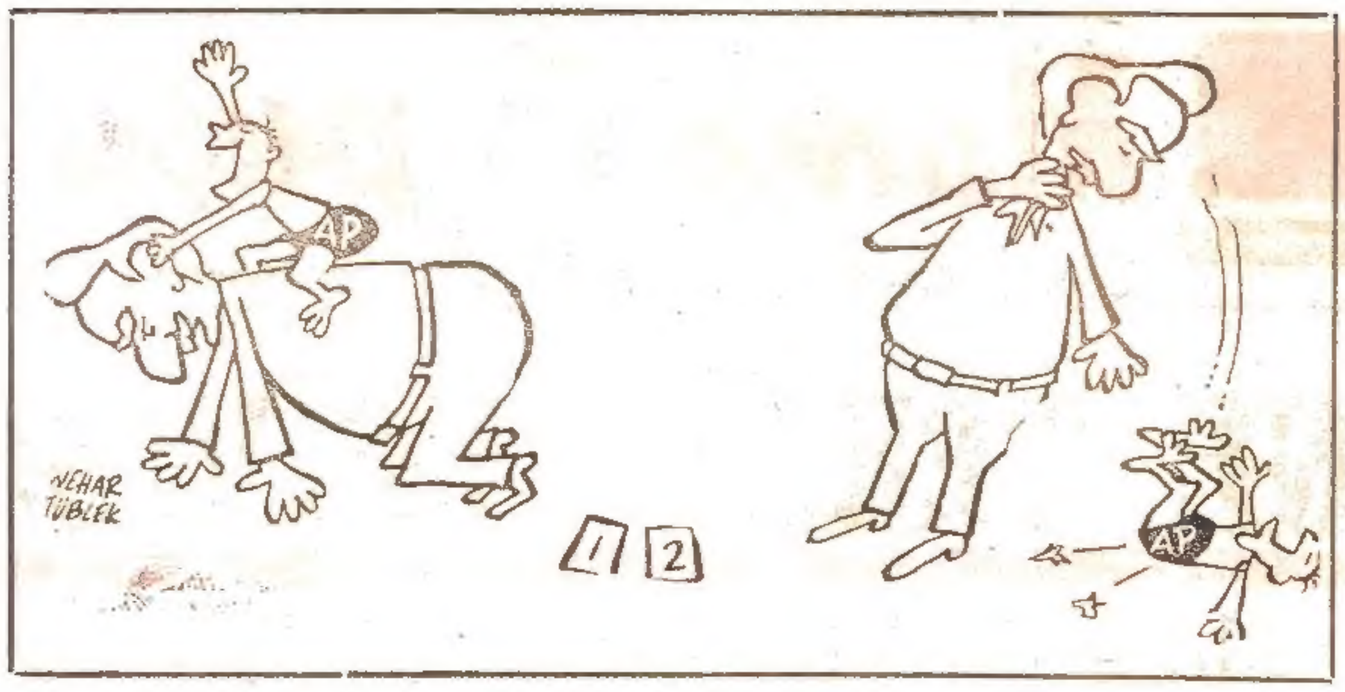

Sakallı Celâl öldü

SAKALLI CELÂL

Celâl Yalnız 1887 de İstanbulda doğmuştur. Bahriye Nâzırı Hüseyin Hüsnü Paşa'nın oğludur. 1907 de Galatasaray'dan mezun olarak taşra illerinde Fransızca öğretmenliği yapmış, okulda futbol takımı kurduğu için yobazlar «Kâfirdir!» diyerek idamı için fetva vermişlerse de Maarif Vekâletinin işinden azli ile kurtulmuş tur. Kendisine «Yalnız» soyadını seçen Sakallı Celâl'in hayatı geri cilikle savaşmakla geçmiştir.

★

Sakallı Celâl, bu düzensiz toplum çarkının safra gibi dışına attığı, yiğit, mert, ilerici bir aydındı. Sağlam yapılı, sağlam düşünceli ihtiyar delikanlı, iyimserliğini hiç yitirmeden, saygıya değer biçimde, hiç kimselere baş eğmeden yaşadı. Ölümü büyük üzüntümüzdür.

LÂYIK OLMAYAN KIYAFET

SAKALLI Celâl Ankara Erkek Lisesi Müdürü iken, okulun lâğımı patlamış, Sakallı Celâl, bir yazıyla durumu Eğitim Bakanlığına bildirmiş. Bakanlıktan, idare-i maslahat edilmesi yolunda cevap gelince, Sakallı Celâl, patlamış lâğımın nasıl «idare» edileceğini düşünmüş. Kendisi tulumunu giymiş, birkaç da öğrenciyle birlikte patlayan lâğımı onarmaya başlamış. Bu sırada da Liseye bir Bakanlık müfettişi gelmiş. Müdürü sormuş, «Bahçede...» demişler. Müfettiş, bahçeye bakmış, müdüre benzer kimse görememiş. «İşte şu!..» diye lâğım içinde çalışan tulumlu adam gösterilince, Müfettiş konuşmadan gidiyor, «Lise müdürünün mevkiine nâ lâyık kıyafette bulunduğu» nu Bakanlığa rapor ediyor. Bakanlık da «niçin nâ lâyık kıyafette bulunduğu» nu yazıyla sorunca Sakallı Celâl doğruca Eğitim Bakanına gidip şöyle diyor:

— Lâğım patladı, dedik, «Idare et» dediniz. Biz de lâğımı onarıp idare edelim, dedik. Lâğıma bu sizinki gibi resmî kıyafetle girilmez ya... Idare etmenin b.. içinde oturmak olduğunu anlıyamamışım...

TULUM

ANKARA Erkek Lisesi, şimdiki Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesinin arkasında eski bir taş binadaydı.

Lise Müdürü Sakallı Celâl, binanın üst katına çıkan eski, karanlık merdivenin yıkılıp onarılması için Eğitim Bakanlığına birkaç kere yazıp cevap alamayınca, öğrencileri okul dolaylarına siperde nöbetçi koyup, eski merdiveni dinamitle yıkmış. Bu yüzden sorguya çekilmeye kalkmışlar. Sakallı Celâl de tulumunu valizine koyup Bakana gitmiş. Valizi açıp tulumu göstererek,

— Ben, demiş, müdürlükten atılırsam bu tulumu giyerim, ama sen bu sandalyeden atılırsan çul bile giyemezsin!..

BUNUN İÇİNDE

AYDIN'ın Germencik ilçesine incir kurtlarını temizleme makinesi getirilmiş. Orada Sakallı Celâlden başka fransızca bilen de olmadığı için, makinenin kullanışını prospektüsten okuyup anlayan bir o var. Bir kulübede oturan Sakallı Celâl, makineyi kullanıyor, o zamana göre de bol para kazanıyor. Ihtiyacı az, parası bol... Sakallı Celâl, paraları yoksul köylülere dağıtmaya başlamış. Hemen dedikodu yayılmış, arkasından da şikâyet edilmiş:

— Bu sakallı acaip adam komünist, Moskovadan kendisine gönderilen paraları dağıtıp halkı kandırıyor.

Bir sabah polisler Sakallı Celâlin kulübesini basıp ne var, ne yok karıştırıp aramaya başlıyorlar. Sakallı Celâl soruyor:

— Ne arıyorsunuz?

— Köylüye verdiklerini...

— Arayın!..

Polisler rafları ararlarken Sakallı Celâl,

— Orda değil! diyor.

Polisler sandığı karıştırıyor, Sakallı Celâl:

— Orda değil! diyor.

Polisler neresini karıştırıp arasa Sakallı Celâl boyuna,

— Orda değil, orda değil!.. der dururmuş.

Aradıklarını hiçbir yerde bulamayan komiser,

— Orda değil, orda değil... Pekiy, söyle bakalım, nerde öyleyse?.. diye bağırınca Sakallı Celâl elini kafasına götürüp,

— İşte, bunun içinde! diyor.

AMMA GUZEL

BIR heykelin açılış töreninde yığılan halk arasında Sakallı Celâl de varmış .Boyuna nutuklar söyleniyor, halk alkışlıyor, bando çalıyor.

Kalabalık arasındaki Sakallı Celâl başını kaldırıp heykeldeki ata bakmış bakmış da,

— Atın amma da güzel şeyleri var yahu... demiş.

İKİ DELİK

HEMŞERİSİ olan Ahmet Haşim le birlikte bir gün Boğaz'a giden bir vapura binmişler. Güvertede, birkaç kanape ötelerinde, karşılarında oturan çok uzak bir kadın bunlara bakar dururmuş.

Haşim,

— Kadın bana bakıyor, tanıdı Hâşimi olduğumu... demiş.

Sakallı Celâl,

— Sana değil, bana bakıyor... demiş.

— Senin neyine baksın yahu, ben meşhur bir şairim..

— Benim sakalım var, ona bakıyor, asıl senin neyine baksın?

Sana baktı, yok bana baktı diye gittikçe daha şiddetli tartışıp dururlarken, Hamdullah Suphi geliyor, o güzel kadına selâm verip elini sıktıktan sonra yanına oturuyor, konuşmaya başlıyorlar.

Güzel kadın bir ara Sakallı Celâli gösterip Hamdullah Suphiye bir şeyler söyüyor. Olsa olsa merak etmiş, bu sakallı acaip adam kim, diye sormuş olacak..

Hamdullah Suphi de Sakallı Celâli çağırıyor. İşte tam Hâşimi çatlatacak fırsat..

Bu olayı anlatan Sakallı Celâl,

— Hamdullah Suphi'nin çağırmasını duymazdan, görmezden geldim, başımı çevirdim... derdi.

— Pekiy, neden yanlarına gitmediniz? diye soranlara da,

— Nasıl gideyim yahu, derdi, pantalonumun kıçında kocaman iki tane delik vardı.

TABANCA

ÜSKUP'DE top oynadığı ve öğrencilere top oynattığı için «Hazreti Hüseyin'in kellesiyle oynuyor» diye saldırılara uğrayan Sakallı Celâl bir kere de idama mahkûm edilip kurtulmuştu.

Lise müdürlüğünden ayrıldıktan sonra Gülcemal vapurunda ateşçilik, İmalât-ı Harbiye'de işçilik, makinistlik, İstanbulda Belediye müfettişliği, reasüransta yangın muhakkikliği gibi pek değişik bir çok işlerde çalışan Sakallı Celâl bir gün Köprü'de giderken, şüpheli bir şahsı aramakta olan polisler, acaip kılıklı, heybetli, sakallı bir adam görünce,

— Sen kimsin? diye soruyorlar.

Bu soruya canı sıkılan Sakallı Celâl,

— Ben Japonum! diyor.

— Sen nasıl Japonsun? Gayet mükemmel Türkçe biliyorsun...

— Ben Türkçe bilen Japonum!.

Işkillenen polisler Sakallı Celâli karakola götürüp üstünü arıyorlar, bir de tabanca çıkınca büsbütün işkillenen polisler,

— Bu ne, ne yapacaksın bunu? diye soruyorlar.

O gayet sâkin cevap veriyor:

— Sizi, polisleri vuracağım da ondan tabanca taşıyorum.

— Neden?..

— Eeee, hiç belli olmuyor mu ki... Bir zaman hilâfeti müdafaa ediyorsunuz, sonra dönüp Cumhuriyeti müdafaa ediyorsunuz. Eğer dönüp gene hilâfeti müdafaaya kalkarsanız, işte o zaman sizi vurmak için bu tabancayı taşıyorum.

ALTIN HOCA YARIŞMASI

Zübük Gazetesi Mizah Hikâyesi yarışması açmıştır. Herkes bu yarışmaya katılabilir.

ALTIN HOCA yarışması her yıl tekrarlanacaktır. Birinciliği kazanan yazara armağan olarak Nasrettin Hoca'nın altından yapılmış çok değerli bir plâksıyla 500 lira ödül verilecektir. İkinciye yine Nasrettin Hoca'nın gümüşten plâkası ile 300 lira, üçüncülüğü kazanana da 200 lira ödül verilecektir. Ayrıca yirminciye kadar derece alanlara da birer diploma verilecektir.

YARIŞMAYA KATILMANIN KOŞULLARI:

1 — Yarışma yazıları en son 20 Ağustos 1962 gününe kadar gönderilmiş olmalıdır. Yarışma sonucu 1962 Kasım ayında çıkacak ilk Zübük gazetesinde ilân edilecektir.

2 — Yarışmaya gönderilen bütün yazılar incelenir, yayınlanmağa değerli görülenler Zübük'te çıkar ve her çıkan yazının sahibine 50 lira telif hakkı hemen ödenir. İlk elemeden geçip yayınlanmak için sırabekleyen yazılar Zübük'de ilân edilir ve yarışmaya katılır.

3 — Birden çok yazıyla yarışmaya katılabilirsiniz.

4 — İlk elemede seçilen yazıları yargıcılar kurulu «jüri» derecelendirecektir. Ayrıca birinci seçilecek yazıya oy vermiş olan her okura 6 lira tutarında değerli kitap armağan edilecektir.

5 — Yarışma yazıları başka dilden çevrili olmayacak ve daha önce yayınlanmış olmayacak .

6— Her hikâye 1000 kelimeyi aşmıyacak ve daktilo ile kâğıdın bir yüzüne yazılacak. (Çok okunaklı el yazısı da olabilir).

Bekliyoruz, yazılarınızı gönderiniz. İlk elemeden geçen hikâyeler Zübük'de yayınlanmakta ve yazarlarına elliser lira gönderilmektedir.

Resimde, ALTIN HOCA plâkası görülmektedir. Yarışmada birinciliği kazancaak olan yazara 500 lira ödülle birlikte verilecek olan bu armağan altından yapılmıştır.

GÖKÇE YAZIN — İskenderun'da yayınlanır, aylık edebiyat dergisi, P. K. 311, İskenderun, Fi 75 krş.

ZEHİR OLSA — Hüseyin Aruk'un şiirleri, 36 sayfa, Diyarbakır.

KAPALI MUTLULUK — Çoşkun Zengin'in şiileri, Ataç Kitabevi Yayınları : 32, sayfa : 62, Fi : 2 lira.

VARIM — Erhan Tığlı'nın şiirleri, 32 sayfa, 125 kuruş.

SOLUK SOLUĞA — Rıfat Ilgaz'ın şiirleri, 64 sayfa, 5 lira.

ROMES JULİETTE VE KARANLIKLAR — Yazan: Jan Oçenaçek. Çeviren: Şerif Hulusi, Hilmi Kitabevi Yayını, 149 sayfa, 5 lira.

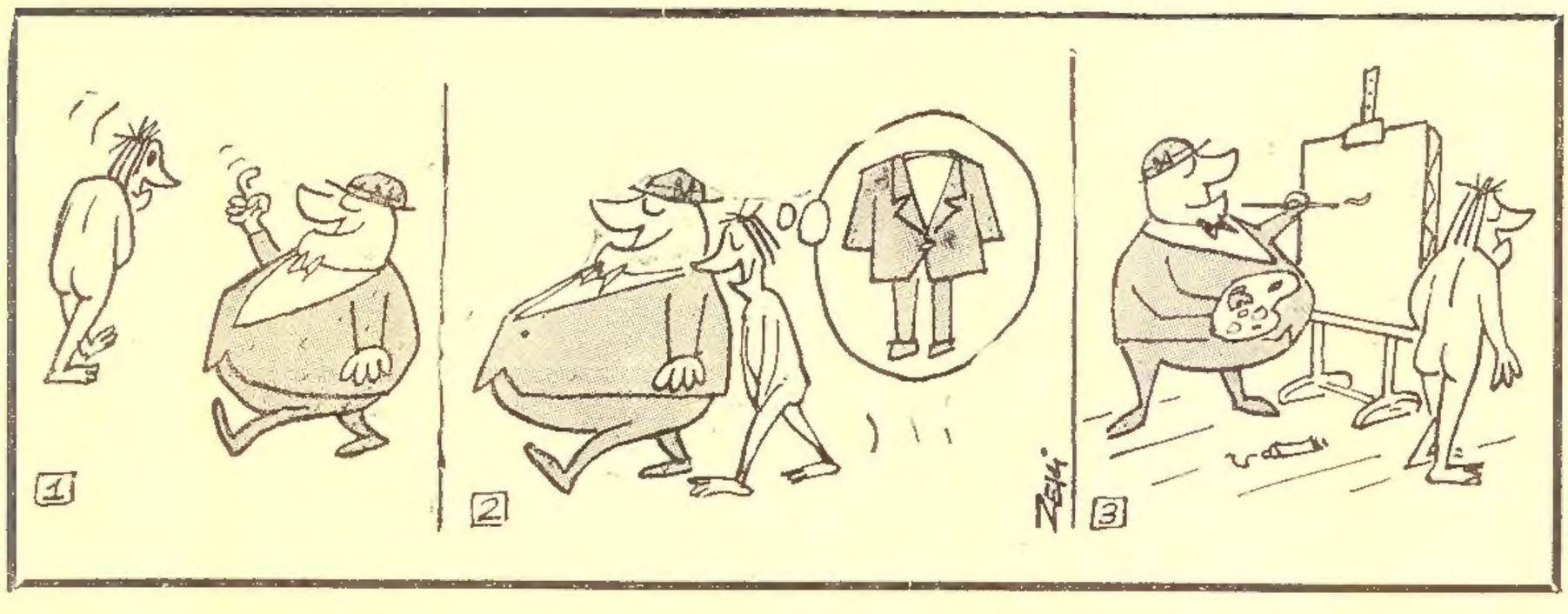

DEMOKRASİ İMAMLARI

İnönü ««Baştan biz de bilmiyorduk» dermiş «demokrasiyi hep birlikte yavaş yavaş, tecrübeyle öğreniyoruz.»

Doğru söz... yavaş yavaş öğreniyoruz. Once baştakiler öğreniyor, sonra da bize öğretiyorlar. Demokrasi böyle, sosyal adalet dedikleri böyle, sendika, grev böyle.. Hangimiz referandumu, koalisyonu biliyorduk? Sağolsun başımızdakiler önce tecrübe ede ede kendileri öğreniyor, sonra da imam olup bize öğretiyorlar.

Siz, hocanın bînemaz köylülere nasıl imamlık ettiğini bilir misiniz?

Bir imam ramazan ayı için cerre çıkmış. İmamı olmayan bir köye varmış, köylüye,

— Beni imam tutun! demiş.

Köylüler,

— Ne imamı, biz imam mimam istemeyiz! demişler.

İmam,

— Namaz kılmazsanız cehennemde yanarsınız! Şöyle olur, böyle olur.. diye diller dökmüş.

Köylüler,

— İyi ama, demişler biz namaz kılmasını bilmeyiz ki.

İmam,

— Caminiz var, demiş, namaz kolay.. Ben her ne yaparsam, bana bakıp siz de tıpkısını yaparsınız. Ben ne söylersem siz de söylersiniz!.

Yıllardır adım atılmamış eski köy camisine doluyorlar. İmam geçiyor mihraba:

— Allahuekber!..

Köylüler de bağırıyorlar:

— Allahuekber!..

Gözleri, kulakları imamda; imam ne söylerse onlar da söyler, imam ne yaparsa onlar da yapar.

İmam secdeye kapanır, köylüler de.. Fakat yıllardan beri cami kullanılmaya kullanılmaya döşeme tahtaları açılmış. Secdeye gelen imamın burnu döşeme tahtalarının aralığına girmiş, arkadan cemaat de secdeye varınca tahtalar yaylanıp imamın burnu sıkışmış. İmam kıvranıyor, ama burnunu kurtaramıyor. Başlamış can acısıyla bağırmağa:

— Burnum sıkıştı!

Ne bilsin köylüler, bu sözü de namazın gereği sanıp hep bir ağızdan tekrarlamışlar:

— Burnum sıkıştı!..

Gözlerinden yaş gelen imam, ayaklarını vurup tepinir bağırırmış:

— Yahu, burnum sahiden sıkıştı...

Köylüler de imam gibi tepinip bağırırlarmış:

— Yahu, burnum sahiden sıkıştı!..

— Gelin kurtarın!

— Gelin kurtarın!

Zavallı imamın burnu kopacak:

— Ulan, burnum koptu hainler, yetişin!..

Cemaat tekrarlarmış:

— Ulan, burnum koptu hainler, yetişin!..

İmam can havliyle nasıl çektiyse burnunu kurtarmış, kurtulur kurtulmaz da,

— Allah belânızı versin!

diye bağırarak camiden fırlamış.

Köylüler durur mu, onlar da,

— Allah belânızı versin diye bağrışarak imamın arkasından koşmuşlar. İmam kaçar, onlar kovalar... İmam söver, onlar söver..

Zavallı imam köy sınırını aşmış da canını zor kurtarmış. Köylüler, imamın arkasından bakıp,

— Velâkin iyi bir namaz kıldık, Allah kabul etsin! demişler.

Bizde demokrasi, bu imamın namaz kıldırmasına benzemiyor mu? Büyükler ne derse, demek demokrasi buymuş, diyerek tekrarlıyoruz:

— Seçin..

— Seçin!

— Referandum...

— Referandum...

Ondeki büyük bağırıyor:

— Koalisyoon!..

Biz arkadakiler tekrarlıyoruz..

— Koalisyoon!..

Sonra işler yürümeyince demokrasi imamları bağırıyorlar:

— Sıkıştım!

Biz nerden bilelim, bunu da demokrasi oyununun gereği sanıp tekrarlıyoruz:

— Sıkıştım!

— Öyle değil yahu, sahiden sıkıştım!

— Öyle değil yahu, sahiden sıkıştım.

Evet, evet, biz bu demokrasiyi deneye yapa, yavaş yavaş öğreniyoruz. Işin kötülüğü de burda ya. Once demokrasinin ne olduğunu halkın öğrenmesine müsaade edilmezse, imam örnek alınarak, bayram namazı taklidi gibi, demokrasicilik taklidi yapılırsa, demokrasi imamları daha çoook sıkışır, ama bizler de sıkışırız:

— Sıkıştım yahu!..

Cemaatten cevap gelir:

— Sıkıştım yahu!..

Bay Aclan Sayılgan'a

Mektubunuzda «Basına saygım olduğu için mahkeme kanalı ile yanlış bilginizi düzeltmek istemedim. Bu mektubumu yayınlayıp yayınlamamak dürüstlüğünüze kalmıştır,» diyorsunuz.

Basına saygınıza saygı duyarız. Yanlışımız varsa her zaman düzeltmeye hazırız. Yalnız, şunu bilmelisiniz ki, mektubunuzu savcılık eliyle yollasaydınız, savcı yazınızın birçok yerlerini çıkarırdı.

Sizin için yazılmış ve yanlış olduğunu söylediğiniz bir yazıyı düzeltmeye kalkarken, niçin konuyla ilgisi olmayan başka adlar ve olaylar sıralıyorsunuz? Bu görevinizi, yazdığınız gazetede yapmıştınız.

Dürüstlüğünüzü öğrenmek istiyorsanız, yalnız kendinizle ilgili olarak düzeltilmesini istediğiniz neyse, lütfen onu yazınız, hemen yayınlarız.

Mektubunuzun sonunda «Karşımda erkek komünistler görmek isterim» demişsiniz. İsteğinizin yerine gelmesini dileriz; ancak yanlış yere müracaat ettiniz: Zübük, bu türlü istekleri yerine getiremez.

Siz, uzun yıllar, bir üyesi olarak gizli Türk Komünist Partisi'nde yeraltı çalışmaları yaptığımıza göre, isteğinizi nerede bulabileceğinizi de bilmeniz gerekir.

«Komünizme erkekçe cephe aldım» diye yazmışsınız Yıllarca içinde çalıştıktan ve ancak yakalanıp mahkûm olduktan sonra «erkekçe cephe» alışınızı tebrik ederiz. Polis sizi yakalamasaydı, yazık ki, memleket «erkekçe cephe» nizden yoksun kalacaktı.

Alâmet-i Farika

Yobazların «alâmet-i farika» sı şudur: Isıramadığı eli öpmek...

Tarihimizde gericiler, her yeniliğin, her ileriliğin karşısına geçmişler, savaşmışlar, tarihin akışına karşı duramayınca da ısıramadıkları eli öpüp başlarına koyarak bir zaman savaştıkları yeniyi kullanmışlardır. Ornekler çoktur.

Yobazlar, matbaa makinesinin Türkiye'ye girmesine karşı koymuşlar, makineyi yenemeyince, onu hizmetlerinde kullanarak, gerici yayınlarını basmışlardır.

Yobazlar, hoparlöre karşıdırlar, ama onu yenemeyince hizmetlerine almışlar, seslerini hoparlörle duyuruyorlar.

Yobazlar gramafona plâğa pika ba karşıdırlar, ama onları yenemeyince hizmetlerine almış lar, mevlit plâkları doldurmuşlardır.

Yobazlar, Atatürk'e düşmandırlar, Atatürkçülüğe karşıdır lar, Ama Atatürkçülüğü yenemeyince, şimdi bütün gericiler Atatürkçü kesilmişler. Perdenin arkasında oyunlarını oynamağa başlamışlardır.

ÜÇÜNCÜ NASRETTİN HOCA FESTİVALİ

20-24 Haziran arası dört gün Akşehir'de Nasreddin Hoca Festivali yapılacaktır. Siz de dört gününüzü bu festivalde geçirirseniz en ünlü Türk Hoca'mızın anma töreninde bulunursunuz.

Festival programı:

● Devlet Tiyatrosu, Nasreddin Hoca Operasının temsili. ● Akşehir Nasreddin Hoca Tiyatrosunun temsili. ● Nasreddin Hoca kitap ve hâtıra eşya sergisi. ● Folklor gösterileri ve Nasreddin Hoca üstüne açık oturum, konuşmalar, bilimsel açıklamalar. ● Tarihi ve turistik yerlerde, Hıdırlık'ta gezi.

En güzel tatil Nasrettin Hoca Festivali'nde geçirilir.

20 - 24 Haziran arası Akşehir'de, hiç unutamıyacağınız dört güzel gün geçiriniz. Konforlu otellerde dinlenecek, yurdumuzun çok şirin ilçesini görecek, uyanık ve ilerici Akşehirlilerle arkadaşlık kuracaksınız. Akşehir İnkılâp Müzesinde Kurtuluş Savaşımızın en önemli belgelerini göreceksiniz. Konuksever Akşehirliler, ağırlamak için sizleri bekliyorlar.

Basın Sergisi

Milliyet

BİR hacı anlattı: Suudi Arabistan'da sinema seyretmek yasak. Fakat zenginler Avrupa'dan getirdikleri sinema makineleriyle evlerinde film seyrediyorlar. Geçenlerde bir ihbar olmuş. Zenginin evini basan polisler ömürlerinde sinema seyretmemişler. Beyaz perdeyi yakaladıkları gibi karakola götürmüşler. Komiser perdeyi açmış bakmış, üzerinde resime benzer birşey görememiş. Polislere çıkışmış ve zenginlere dönerek özür dilemiş: «Affedersiniz bunlar cahil, sinemanın ne olduğunu bilmezler ki!»

ANKARA Hayvanat Bahçesindeki arslanın kafesine burnunu dayayan bir çocuk homurdana, homurdana dolaşan arslanı seyrediyordu. Arslanın bakıcısı çocuğu kolundan tutarak çekti, «Niye bu kadar yaklaşıyorsun?» diye sordu. Çocuk, adamın bu ikazına kızmıştı. «Ne olmuş yani?» dedi. «Yedik mi arslanı!...»

Yeni Sakarya

TANRIM

ÇALTICAK ve havalisinde bulunan köylerde dün bir yağmur duası yapılmış. Bugün, yarın, öbürgün ard arda komşu köylerde de duaya devam olunacakmış.

Ey Tanrım! Sen bu duaları yağmur duası diye kabul etmesen de akıl isteme duası desen, akıl versen çok daha iyi olur.

Neden mi?

Yağmur duasına çıkılan bu köylerin her tarafı suyla çevrili. Hani nereye tulumba kaksak su fışkıracak; işte biz bunu düşünemiyoruz. Hem verdiğin en büyük nimet olan akıl sahibi olduğumuz halde, Affet bizi...

ÇELİK

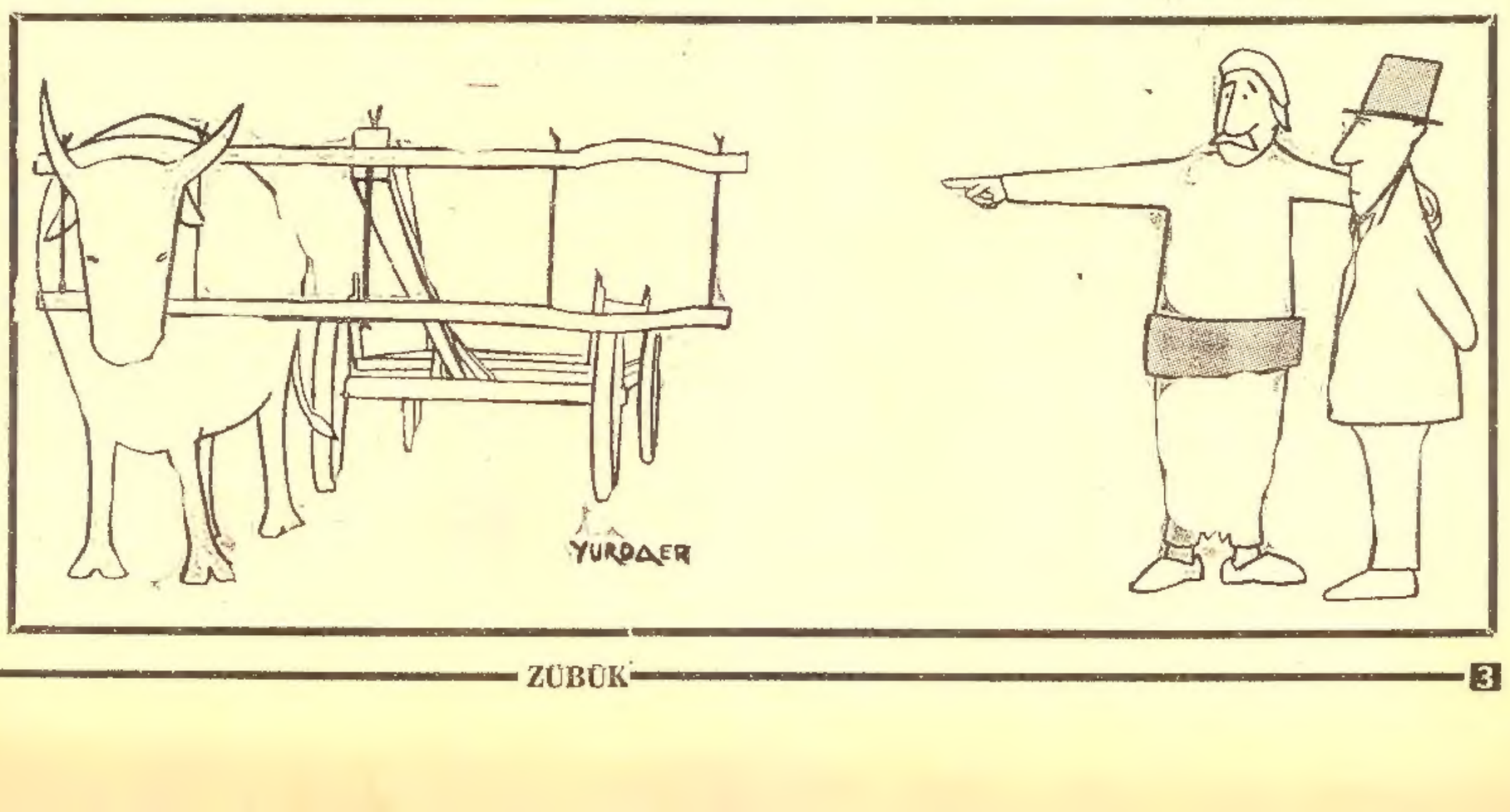

Hüseyin Korkmazgil'den bir hikâye:

Büyük Romancı

BAŞKENT ışıklarını yaktı, benim içimde ışıklar birden söndü. Caddelere düşsem, sabahlıyabilirim. Meyhanelere gitsem, sızıncayadek içebilirim. Dostlara gitsem, gazete gevezeliği... Kadın dersem, ayrı bir hikâye... Hangisine gideyim? Yatak, yatak, yatak... Durmadan yatak! Oysa ben bir romancıyım. Gerçi adım duyulmuş değil, ama bir gün mutlaka duyacaklar. Kafamda öyle romanlar var ki, şöyle bir ay masanın başından kalkmasam, deve dişi gibi romanlar çıkarabilirim. Yapamıyorum bunu, ama yapacağım! Bu gece eve gideceğim, çekeceğim perdeleri, sabahacak yazacağım! Sonra yine yazacağım, hep yazacağım! İnsanlar benden büyük işler bekliyorlar.

Yemeğimi bile dışarda yemedim. Bakkala uğradım, bir şeyler aldım, doğruca evin yolunu tuttum. Ben, yapacağım dedim mi, mutlaka yaparım. Bendeki irade kimsede yoktur. Kapının zilini çalmak değil, kapıyı kırsalar, kalkıp açmıyacağım. Telefona elimi sürmiyeceğim.

Rakıyı açtım, bir kadeh attım. Bir de sigara yaktım. Oh, ilk olarak rahatım bu gece. Hemen başlıyabilirim romana. Ama, acaba romana mı başlasam, yoksa bir hikâye mi yazsam? En iyisi bu gece bir radyo-fonik piyes başlamak. Üç gecede çıkarabilirim. İyi de para veriyorlar. Haftada bir piyes çıkarsam... Fakat roman da kazançlı. Şu sıra ençok para getiren şey romandır. Yalnız, roman uzun zaman işi. En iyisi bir hikâye yazmak. Bir gecede biter. Biter ama... Yok, yok, en iyisi bir radyo-fonik piyes yazmak. Yarım saat sürse, şu kadar para. Kırkbeş dakika sürse...

Bir kadeh daha attım. Bir sigara daha yaktım. Evet, piyes yazmalı. Makinaya kopyalı kâğıtları yerleştirdim. Adı ne olmalı piyesin? Amaaan, adını sonra koruz be... Tablo 1, tablo 2, tablo 3... Sekiz tablo olursa, yeter. Evet... Kari, koca, âşık, hizmetçi... Arabaları da var. Kadın herifle parası için evlenmiş. Tabii, mutlu değil. Hizmetçi çakıyor dalgayı. Sonra? Hele başlarsam gerisi gelir.

Ve başlıyorum...

Tablo 1 (Kadın, yüksek topuklu terliklerini tıkırdata tıkırdata odaya girer.)

— Sen bugün büroya gitmiyecek misin?

— Gideceğim... Ama niçin sordun?

— Hiiç... Bu saatte evde olmazdın da...

— Yâni ne demek istiyorsun?

(Kadın cilveli bir gülüşle kocasının boynuna dolar kollarını).

— Ah, çok mutluyum. Keşke hiç gitmesen...

Olmadı! Çekil be Perihan!... Piyes yazıyorum işte! Bu gece olmaz. Vallâ olmaz... Hem, galiba çaktılar dalgayı seninkiler. Yoo, ben evlenemem seninle. Hayır hayır... Güzelsin güzel olmasına, ama... Hadi çek şu göğsünü. Ufff... Yapma be Perihan! Peki... Hadi, bırakıtım yazmayı. Allah belâsını versin piyesin. Sen varken umurumda mı dünya? Senin neyini seviyorum biliyor musun? Dön şöyle... Biraz daha... Yum gözlerini. Kolunu söyle at... Oh, hayatım! Beni seviyor musun, doğru söyle? Kırıştırdığım oldu mu hiç? Saklama benden! Şu şeylerin sahibi bir kız boş durur mu? Amaan, ne olursan ol... Çıkar şunları...

Hayır, piyes yazamıyacağım... Allah kahretsin şu Perihan'ı! Şimdi yanımda olmalıydı. Karşılıklı birer kadeh çakıştırıp... Güzel kız! Vallâ helâlim kızı... Öpüsürken nasıl yumuyor gözlerini!..

Olmadı! Piyes yazamam bu gece. En iyisi bir romana başlamak. Çekip çıkardım kâğıtları makinadan. Yeniden kâğıt taktım. Hangisini yazayım acaba? İşçilerden mi başlasam, köylülerden mi? Yoksa bir kasaba romanı mı yazsam?

Bir tek daha attım. Kasabadan başlamalı. Bugünün romanı kasaba romanıdır. Fakat köy romanı da ilginç. Ya büyük şehir? Örneğin bir fabrika... Yüzlerce işçi... Patronun karısını seviyor... Patron zampara pozunda... Karıyı ihmâl ediyor... Sonra? Sonrası kolay. Ve başlıyorum: (Ağustos güneşinde caddeden geçen pamuk arabaları...) En iyisi sevişme sahnesinden başlamak. Roman çarpıcı başlamalı.

(Osman, kızı omuzlarından tutup sarstı:

— Eğer babanın servetini arasan...

Kızın kaşları birden çatıldı:

— Bana hakaret ediyorsun ama... Ben babamın servetini sevsen, seninle şey etmem .Bırak beni!)

Uff, Muallâ git başımdan. Görüyorsun roman yazıyorum. Yemin ettim, bitireceğim bu romanı. Nee? Yoo, vallâ seviyorum. Namussuzum seviyorum. Ama niye yaptın o işi? Neyse, bırak bunları. Senin nerene kesiliyorum biliyor musun? Hani, yürürken dalgalanman var ya... Eee, görseler ne olur? İki gün sonra toprak olmıyacak mısın? Yâni, benim olmıyacak mısın demek istiyorum...

Hayır, yazamam bu romanı. Muallâ'ya gitmeliyim bu gece. Allah belâsını versin romanının. Sanki yazınca ne olacak? Şu Muallâ sıcak kız.

Yazmalıyım, mutlaka bir şeyler yazmalıyım. Ulan Ahmet, sen bu kadar iradesiz misin be? Boşver şu kadınlara, sen bir sanatçısın oğlum. Hiç değilse bir hikâye... Bu gece mutlaka bir hikâye yazmalıyım. Kalkmışken yeniden oturdum makinanın başına. Yeniden kâğıt taktım. Evet, en iyisi bir hikâye... Romanı daha uzun gecelere bırakmalı.

(Reseptör elinden düştü Kâmuran'ın:

— Nee! Nişanlım mısın? Neclâ mısın? Yapma! Böyle de oyun olmaz ama Neclâ... Düşün ki ben bir erkeğim.

Parmağını numaratörde sert sert gezdirdi:

— Alo! Neclâ! Benim be... Niye oynadın bu oyunu bana? Ne göstereceksin? Hadi sen de... Allah topunuzun belâsını versin!)

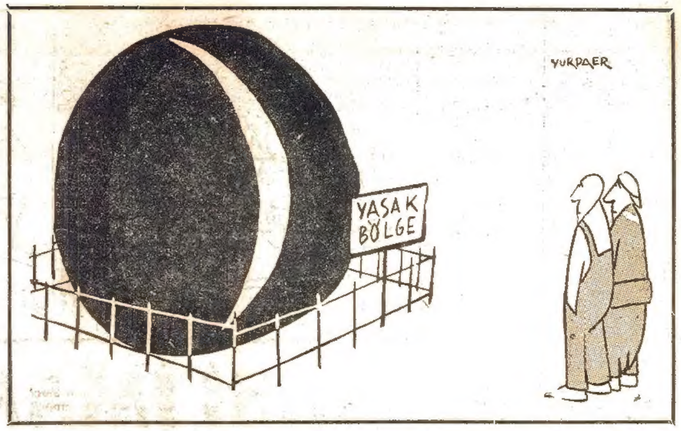

Uff, olmuyor, olmuyor, olmuyor! Bitiyorum gözlerine... Sensiz yapamıyacağım Nesrin... Hadi, karar ver de evlenelim. Günler gelip geçiyor. İkimize de yazık, Ağbin mi? Boşver ağbine! Sen istedikten sonra... Bak, çalışamıyorum işte. Oysa benim bu gece mutlaka bir hikâye yazmam gerekti. Geldin, makinanın klâvyelerine oturdun. Haa, neydi o geçen geceki sitemin? Bir aydır tanışıyoruz, senden başkasına baktığımı gördün mü hiç?

KENDİMLE KONUŞMA

İğnelidir sözlerin hep kinayi kinayi,
Hele bir koparsınlar kuyruğundan danayı,
İğne bile yaparız kurup ağır sanayi...
Sana mı kaldı seçmek iyi ile fenayı?
Bunca yıl anlamadın şu yalancı dünyayı,
Devir küfeyi yan gel, keyfine bak enayi!

★

Neye dayanacaksın yok dikili ağacın?
Bitmez mi hiç baş ağrın, yetmez mi yürek sancın?
Ne başlara taç oldun, ne başında var tacın..
Bunca yıl yazdın, çizdin, neydi senin amacın?
Sen mi düzelteceksin bu yalancı dünyayı?
Devir küfeyi yan gel, keyfine bak enayi!

★

Kimi göz göre göre sözünü inkâr eder,
Milyonlar vuruyorsa sanma ihtikâr eder,
Namuslu ticarette yüzde yüz bin kâr eder,
Herifi karısından boşatır bekâr eder...
Öğrenemedin gitti Hanya ile Konya'yı,
Aklını başına al a dünbelek enayi!

★

Kiminin ablası var, bulmuş zengin enişte,
Kiminin sayın eşi kullanışlı her işte...
Dımdızlak, düdük gibi ortada bir sen işte!
Sen de az eğil bükül bir dahaki geliste...
Boşuna çiğnemişsin bu yalancı dünyayı,
Devir küfeyi yan gel, bak keyfine enayi!

★

Gıcıklayıp duruyor duygunun kabasını,
Takdir etmemek ayıp basının çabasını
Yalan dolan pazarı halindeki basını,
Görünce şaşıp kaldım, dedim: «Vay babasını!»
Sen bir garip ozansın, bırak gümüş zurnayı...
Gümüş zurna neyine, keyfine bak enayi!

★

Ağaların gözleri halkın yırtık donunda,
Yine halk alta düştü siyaset oyununda..
Ne tekinde hayır var, ne kovalisyonunda...
Memleketi soktular çıkmaza sonunda;
Derdi sana düşüyor, onlar yakar kınayı...
Enayi, ah enayi! Ah enayi, enayi!..

Ahmet, aklını başına al oğlum, saat yirmi üç oldu. Hadi, bir kadeh daha at ve şu romana başla. Bu gece başlamazsan, bir daha yazamazsın.

Çıkardım kâğıdı, yeniden kâğıt taktım. En iyisi romana başlamak. İki ayda çıkarsam... Günde beşer saattan... Konu hazır kafamda, şöyle bir başlasam...

(Ağanın at üstünde yaklaşmakta olduğunu görünce, ırgatlar harıl - harıl çalışmağa koyuldular.)

Yoo, böyle başlamamalı...

(Hendeğin içinden çıktı, uçkurunu bağlaya bağlaya köye doğru yürümeğe başladı. Öğle güneşi altında köy, tuz yığını gibi parlıyordu. Üç sıska inek...)

Olmadı, bu da olmadı... Ah Nuriye, ne güzel dudakların var kız! Niye öyle bakıyorsun bana? Yarın nerde buluşalım? Çok istiyorum seni. O gece ne tatlı geçti değil mi? Senden başkasını düşünüyorsam namussuzum. Ama işlerim çok... Bu Pazar nere gidelim? Bırak şu dedikodu hikâyesini kuzum. Günümüzü gün etmeğe bakalım.

Ahmet sapıttın yine! Oooo, saat yirmi dört! Bâri bir hikâye yazalım bu gece. Kâğıdı çekip çıkardım, yenisini taktım. Hikâyenin adını koyalım önce. Ne olsun meselâ? Şöyle çarpıcı bir ad... Tamam! «Kılkıyruk Zekeriya». Yok yok, adını sonra koyalım.

(Günlerden Pazardı. İnceden yağmur yağıyordu. Düşündü, düşündü, düşündü, hiç bir şeye karar veremedi. Önce ceketini çıkardı, sonra pantalonunu, sonra gömleğini, sonra çorabını... Ve pijamasını giyip yatağa girdi. Az sonra Paris'deydi.)

Uff, saat 1,5 oldu! İmkânı yok, bu gece tek satır yazamam... En iyisi Muallâ'ya gitmek...

Kalktım makinanın başından, bir tek daha attım. Önce pantalonu geçirdim bacağıma, sonra kravatımı sıktım, sonra pabuçları taktım ayağıma ve ceketi aldığım gibi çıktım evden.

Muallâ iyi kızdır, beni ancak o anlar. Bıktım bu kentten, bıktım, bıktım!

— Taksii

DÖRT ŞİİR KİTABI SUNUYORUZ:

Mau mau

Şair - aktör Ercüment Behzad Lav'ın en yeni şiirleri bu kitapta toplanmıştır.

Yeni çıktı.
Fiatı: 3 lira.

Dünyanın en ünlü şairlerinden Şili'li şair Pablo Neruda'nın şiirlerinden seçilmiş

Seçme şiirler

Pablo Neruda'nın dilimizde yayınlanmış ilk kitabıdır.

Fiatı: 3 lira.

Dışa vuran karanlık

Değerli şair Sunullah Arısoy'un
Fiatı: 3 lira.

Yitikler kapısı

Nevzat Üstün'ün şiirleri
Fiatı: 3 lira.

Bu dört güzel şiir kitabının fiyatı 12 lira tutmaktadır. Dört kitabı birden almak isteyenlere 10 liraya verilir. 10 liralık posta pulu gönderirseniz, bu dört kitap adresinize yollanır. Ödemeli de gönderilir.

Kitaplardan yalnız birini almak istiyorsanız 3 liralık posta pulu gönderiniz.

Adres:

DUŞUN YAYINEVİ

Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No: 12

İSTANBUL

DÜNYA MİZAHINDAN ÖRNEKLER

RUS

FİL AVCISI

Bir kahvede divana oturmuş, dinleniyordum. O sırada, arkamda, divanın öbür tarafında, birisinin müthiş palavralar savurarak konuştuğunu işittim. Dünya kurulalıberi palavranın böylesine belki hiç rastlanmamıştır. Herif diyordu ki:

— Bir gün Amerika'da fil avına çıkmıştım; işte tam o sırada hiç beklemediğim bir durumla karşılaştım...

Oturduğum yerden dönüp arkama baktım: Beyaz kaşlı sıska bir delikanlı, karşısında oturan pek güzel iki bayana doğru eğilmiş, elini kolunu sallıyarak habire anlatıyordu. İki bayan da, gül gibi pembe dudaklarını yarı aralamış gözleri heyecandan parlıyarak onu dinliyorlardı.

— Yalnız size şunu söylemeliyim ki, Amerika Filleri vahşilikleri ile tanınmıştır...

.....

Ötkemden nerdeyse patlıyacaktım; kalbim güm güm atmağa başladı. Daha fazla dinlemeğe tahammül edemedim. Derhal ayağa kalkarak, yanlarına doğru yürüdüm, hanımlardan özür dileyerek, delikanlının kulağına eğildim, dişlerimi gıcırdatarak:

— Bana bak delikanlı, dedim siz yalan söylüyorsunuz. Birisi yalan söyleyince, hiç tahammül edemem, anlıyor musun?

Delikanlı sıçrıyarak ayağa kalktı. Donuk gözleri birden kıvılcımlar saçmağa başladı.

— Beyefendi! Bunun hesabını elbet sizden soracağım!

— O ayrı bir mesele, onu sonra hallederiz. Fakat siz demin bu bayanlara karşı düpedüz şarlatanlık yaptınız, onları âdeta enayi yerine koydunuz.

Bu sırada bayanlardan biri söze karışarak:

— İyi ama, dedi, o bize sadece Amerika'da nasıl fil avına gittiğini anlattı.

— Sayın bayanlar, dedim, spora karşı tabii bir alâka duyduğunuzu gayet iyi anlıyorum, Amma ve lâkin, Amerika'da hiç fil yoktur. Filler yalnız Afrika ve Asya'da mevcuttur.

— Ne söylüyorsunuz? Halbuki o demin bize, Amerika'da iki fil öldürdüğünden bahsetti.

— Bahseder a. Şarlatanlık parayla mı?

Beyaz kaşlı delikanlı, kendisinden umulmadık bir cesaretle:

— Efendi, efendi, diye bağırdı, bunun için bana tarziye verecek siniz!

Yazan: Arkadiy Averçenko

Çeviren: Münip Koruyan

— Hay hay, ne zaman, nerede ve nasıl isterseniz, hazırım. Yalnız şunu söyliyeyim ki, bunun, Amerika'da fil olmamasına hiç bir faydası dokunmıyacak.

Derken, bayanlardan biri birden bire kıkır kıkır gülmeğe başladı.

Bu durum karşısında, delikanlının müthiş canı sıkıldı. Sabahleyin iş bası yapıldığını ilân eden bir fabrika düdüğü gibi, hiddetinden köpürerek bana döndü:

— Şimdi size Hanyayı Konyayı gösteririm...

— Ne o? Beni düelloya mı dâvet ediyorsunuz yani? Hay hay! Lütfen bana kartınızı verir misiniz?

Suratını asarak, derhal cüzdanını çıkardı ve inatçı bir kabadayı edasile bana kartını uzattı.

Usulen birbimizi selâmladık; sonra öen çıkıp gittim.

Yaratılış itibariyle korkak değilimdir. Fakat ne de olsa, düello düellodur. Bu gibi şeyleri ciddiyetle ele almak âdetimdir. Yapılması gereken birçok iş vardı: Şahitler ile bir doktor bulunacak ve her ihtimale karşı, akrabalara vede mektupları yazılacaktı. Gerekli bütün formaliteleri ancak ertesi günün akşamına kadar tamamlıyabildim. O sırada şahitler gelerek:

— Herşey hazır! Düello yarın sabah saat yedide, meşe ormanın da yapılacak. Düello, tabanca ile olacak... dediler.

— Delikanlı sıvışmadı mı, ya da korkup vazgeçmedi mi?

— Hayır. Gayet erkekçe hareket ederek, düelloyu derhal kabul etti.

Yediye çeyrek kala, yanımda şahitlerim ve doktor olduğu halde, düello yerine geldim. On dakika sonra rakibimin otomobili göründü.

Şahitlerim o tarafa doğru giderek, rakibimin şahitlerile görüştüler; mesafeyi ölçüp, bize tabancalarımızı verdiler. Her düelloda olduğu gibi, ateş etmeden önce birbirimizi görmemeğe gayret ettik. Bu, âdet olduğu üzere, yarı nezaket, yarı da rakibi hiçe saymanın eseri olarak yapılır.

Olduğum yerde dönerek, tabancamı kaldırdım, rakibime doğru çevirdim.., Tam o sırada, birden bayretten donakaldım; tabancamın namlusu aşağı doğru sarktı, elim gevşedi, gayrihiyari kolumu indirdim.

Şaşkınlık içinde, şahitlerime dönerek:

— Yahu, diye bağırdım, bu da ne demek oluyor? Bu bizim delikanlı mı?

— Kim?

— Kim olacak, rakibim! Ayol siz dün onu görmediniz mi?

— Elbette gördük. Başka kim olmasını istiyordunuz? Dün adresine gidip, kendisini düelloya dâvet ettik ve herşeyi, tam sizin istediğiniz gibi yaptık.

— İyi ama bu delikanlı esmer; halbuki, beni düelloya dâvet eden delikanlı sarışındı!

Hemen hemen ayni şey, rakibimin durduğu yerde de oldu.

Esmer delikanlının:

— Hay Allah kahretsin! Oradaki tabancalı adam da kim? Onu ilk defa olarak görüyorum! Diye bağırdığını duyuyorduk.

Bunu işiten şahitlerim, şaşırdılar:

— Fakat efendim, dün akşam sizinle görüşmemiş miydik? Ve siz de herşeyi kabul etmemiş miydiniz?

Her iki taraf, ellerini kollarını şiddetle sallayarak birbirinin üzerine yürüdü.

— Evet, dedim, sizin, düelloya dâvet ettiğim sıska herifin yanından geldiğinizi sandığım için bu düelloyu kabul ettim. Fakat bu beyle en ufak bir alıp vereceğim yok. Hattâ bana pek sempatik görünüyor. Günaydın beyefendi! Nasılsınız?

— Hürmetler ederim efendim! Ona dostça elimi uzattım.

— Affedersiniz, dibim, bu sizin kartvizitiniz mi?

— Evet, dedi, benim... Evvelsi gün bana kafa tutan beyaz kaşlı bir hergeleye vermiştim onu...

Ben sevinçle:

— Durun, durun, diye bağırdım, hani şu balık gözlü, sarışın sıska delikanlı, değil mi? İt oğlu it öyle yalan söylüyor ki, insanın tüyleri diken diken oluyor.

— Tamam, işte o! Gözümün önünde, herkese, kendisinin Sarah Bernhardt ile evli olduğunu ve güya kıskançlık yüzünden, kendi uğrunda bir ayağını kırdığını anlatıp, yutturmaya çalışıyordu. O zaman dayanamadım, hemen yakasına yapıştım... İşte burda bulunmamın sebebi de bu...

— Ben de filler yüzünden buraya geldim. Amerika'da filleri nasıl öldürdüğünü anlatıyordu. Yediği naneye bak! Amerika'da filin işi ne?

Birbirimizle bu minval üzere sohbet ederek, beraberce şehre döndük. Beraber yemek yedik. Öğle yemeğinden sonra, şehirde bir gezinti yapmağa karar verdik.

★

Yeni arkadaşım birden beni kolumdan tutarak:

— Bak bak, dedi, işte o!

— Kim?

— Hani Sarah Bernhardt ile evli olduğunu ve Amerika'da fil avcılığı yaptığını iddia eden şu miymıntı züppe canım. Yanında da bir kadın var.

Hemen onlara yetiştik ve kadına şunları söylediğini işittik:

— Biliyor musunuz şekerim, düello etmek benim için bir çocuk oyuncağıdır. Fakat şu erkeklerin bu kadar tabansız olmaları da çekilir şey değil hani. Bakın meselâ geçen gün içinde tam üç düello teklifi ile karşılaştım.. Kar şılaştım da ne oldu? Ne o, ne de öteki, bana şahitlerini göndermediler! Heh, heh! Gülünecek şey doğrusu. Bense, budalalar gibi üç gün evde oturup bekledim; bi rer kurşunla onları yere serecek ğimi düşünerek bayağı sevindim. Een esasen fazla heyecanlı işlere bayılırım. Yine bir gün, İskoçya da Niyagara nehrini yüzerek geçmek zorunda kalmıştım..

O zaman ikimiz birden kahkahalar atarak, geri döndük.

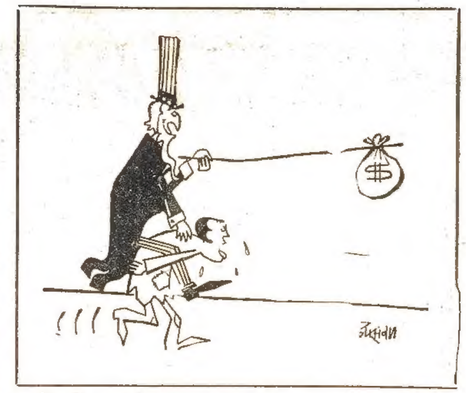

BİRİNCİ SINIF MALZEME

Mustafa Uykusuz, Akhisar'dan gelen bir hemşehrisini öğle yemeğine götürmek zorunda kalmıştı. Her zamanki gibi o gün de züğürt olduğundan, ucuz olur diye hemşehrisini Beyoğlunda bir muhallebiciye sokmuştu. Çorbadan sonra pilâv istediler.

Uykusuz, ilk kaşığı ağzına atınca dişlerinin arasından bir çatırtı duyuldu. Pirince karışmış taşı dikkatle dişlerinin arasından çıkarıp masaya koydu. İkinci kaşıkta az kalsın dişi kırılıyordu. Ağzından çıkardığı taşı öbürünün yanına bıraktı.

Hemşerisi gülüyordu, ama ağzındaki çatırdıyla gülen suratı bir den asıldı. O da ağzından çıkardığı küçük taşı masaya koydu:

Her kaşık pilâvda bir--iki taş çıkıyordu. Masanın üstünde bir porsiyonluk küçük taş yığını olmuştu.

Çok kızan Uykusuz garsona ses lendi:

— Patronunu çabuk çağır buraya!

Patron geldi, nezaketle sordu.

— Bir emriniz mi var efendim?

Mizahçılığı o gün fazlaca üstünde olan Uykusuz,

— Pilâvınız çok güzel de teşekkür edecektim..

Patron iltifattan memnun,

— Tabii efendim dedi, hiç esirgemeyiz, birinci sınıf malzeme kullanıyoruz..

Uykusuz,

— Birinci sınıf malzeme kullandığınız muhakkak, dedi, yalnız nakliyeci bir yanlışlık yapmış; inşaat malzemesini size getirmiş. Si zin malzemeyle de şimdi bir yerlerde apartıman yapılıyordur.

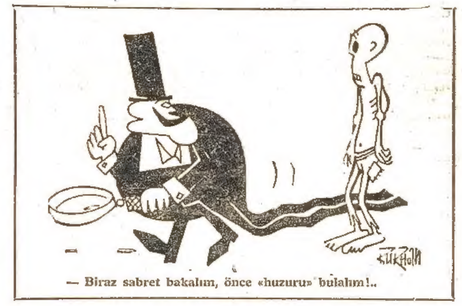

— Biraz sabret bakalım, önce «huzuru» bulalım!..

EMANET

Çok sevdiği bir arkadaşı Şadi Dinççağ'ı birlikte gezmeğe çağırıyordu. Dinççağ,

— Çok işim var! dedi,

Başka birgün evine çağırdı. Dinççağ,

— O kadar meşgulüm ki.. dedi.

Bir pazar evine çağıran arkadaşına,

— Pazarları da çalışıyorum.. dedi.

Arkadaşı, bir gece beraber olmalarını rica etti. Dinççağ,

— Sabaha yetiştirilecek işim var! dedi.

Bu, aylarca böyle sürdü. İki candan arkadaş bir türlü başbaşa kalıp doyasıya konuşamıyorlardı.

Şadi Dinççağ, yine bir gün arkadaşının çağrısını, «Çalışacağım, işim var!» diye reddedince arkadaşı,

— Yahu, ne oluyorsun, dedi, Atatürk bu memleketi yalnız sana emanet etmedi ya..

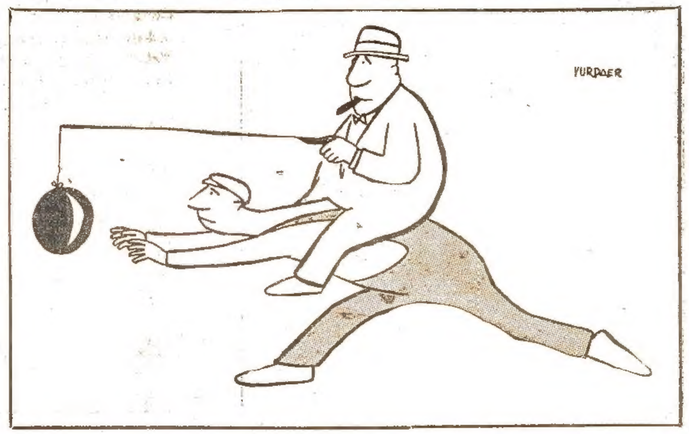

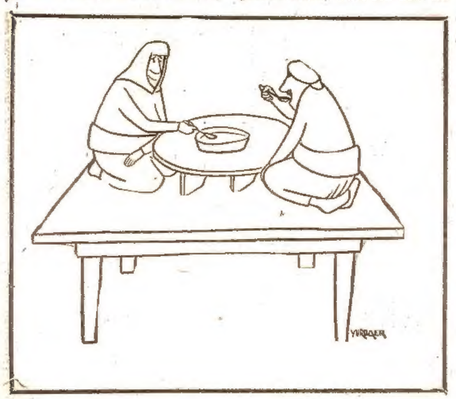

DANS EDERMİSİNİZ ?

Ben ona baktım. O bana baktı. Düğün bitmek üzereydi. Caz'cılar son parçaları çalıyorlardı. Kızın güzelliğiyle büyülenmiştim. Hem çok güzel, hem de bana bakıyor: olacak iş değil. Hayatım boyunca böyle bir piyango vurmayabilirdi. Kravatımı düzeltttim, ayakkabılarımın tozunu pantalonumun paça larıyla masanın altında temizledim. Sol kaşımı hafifçe kaldırıp kızın bulunduğu yana doğru yürüdüm. Dansa kaldıracaktım onu. Her ne bahasına olursa olsun dansa kaldıracaktım. Böylece bir randevu koparabilirdim. Garsonu çağırıp eline 10 lira sıkıştırdım.» şunu cazcılara götür, bir iki parça çalsınlar.» dedim. «Ama tango olsun..» Neme lâzım, asil dans edilir tango ile. Aksi gibi, kız da epey geride oturuyor.

«Müsaade eder misiniz?» «Afedersiniz efendim.» «Mersi.» «Rahatsız edicem.» «Çok çok mersi» diyerek 15—20 kişiyi yerinden kaldırıp kızın bulunduğu masaya ulaştım. Hay Allah, kızın gözleri hâlâ üstümde. Masanın öbür ucunda oturan yaşlı kadından izin almak gerekiyordu.

— Küçük hanımın benimle dans etmesine müsaade eder misiniz?

Yaşlı kadın burnunun ucuna düşürdüğü gözlüklerinin üstünden bakarak,

— Efendim, ne dediniz? Kulaklarım biraz ağır işitir de... dedi.

— Küçük hanımın benimle dans etmesine müsaade eder misiniz?

— Hı... daha hızlı, lütfen..

Vücudumu hafifce ter basmıştı. Kadının kulağına doğru eğilip bağırdım:

— Dans etmek istiyorum.

— Benimle mi?

Etrafımızda sonucu merakla bekliyenler gülüştüler. Kıpkırmızı olmuştum. Elimle kızı işaret ettim. Anladı.

— Evlâdım annesinden müsaade alman lâzım... Dur bakim hele, anan baban var mı senin?

Hoppala, sorduğu şeye bak!

— Var, dedim.

— Sen ne iş yaparsın?

— Mühendis çıkacağım.

Yakamdan tutup, yana çekti. Pistte dans edenlerden bir çifti gösterdi.

— Hangisi efendim?

Başörtüsünü sıkıp,

— Sokul hele yanıma da göstereyim. İlerde dans eden kırmızı entarili kadın var ya, annesi işte o... dedi.

Pist o kadar kalabalıktı ki,

— Hangisi, hangisi? diye sordum.

— Canım şu kertenkele suratlı olanı..

Kaynana değil mi...

— Göremedim, dedim.

— Kırmızı entarili... arka tarafında.. afedersiniz şey'inin üstünde fiyongu var.

Gene yol açmak için 15—20 davetliyi yerinden kaldırdım. Piste çıkmıştım. İhtiyar kadına gördüm demiştim ama, hangisiydi acaba? Eğilip, eğilip kırmızı entarililerin şey'lerinde fiyong olup olmadığına bakıyorum. Kavalyeler bozulmaya başladılar. Bir ara gözüme çarpan fiyongu kaçırmamak için bütün gücümle ileri atılıp kırmızı entarili kadına,

— Afedersiniz efendim, kızınızla dans etmek istiyordum da, müsaade eder misiniz diye soracaktım.

Pistte kalabalığın ortasındaydık. Bir yandan konuşuyor, öbür yandan da kaynanaya hak veriyordum, Kadın gerçekten kertenkeleye benziyordu.

— Olur ama, babasından müsaade almanız lâzım.

Dans ettiği delikanlıdan müsaade almak üzereydim ki, kadın,

— O değil, dedi. İçerde, büfededir, Adı Kâzım, şöyle kısaca boylu, göbekli, tepesi saçsızdır.

— Mersi...

Kalabalığı yarıp pistin kenarına gelmiştim ki, garson koluma yapıştı:

— Ağbi, 10 papel idare etmiyormuş. Fıkaraya sadaka mı veriyor diye tersleidiler beni. Hiç olmazsa 10 papel daha eklesin de öyle gel dediler.

Bir onluk daha uzatıp,

— Aman tango olsun, dedim.

Büfede orta yaşlı birine,

— Kâzım beyi gördünüz mü? diye sordum.

— Hangi Kâzım beyi?

— Göbekli, tepesi saçsız Kâzım beyi..

— Ha o mu.. Az önce tuvalete gitmişti.

Biraz ötedeki tuvalete koştum. Kapıdan çıkan adamın tarife uygun bir tipi vardı.

— Afedersiniz beyefendi. Eğer müsaade ederseniz, kızınızla dans etmek istiyorum.

Adam ilkin şaşırdı, sonra gülümsedi. Koluma girdi, birlikte salona geçtik. Baktım, kızın gözü bende. Oh, oh... babasıyla da pozumuz oldukça samimi. Baba dediğin böyle olur. Heyecanlanmıştım. Kalbim küt, küt atıyor. Başka bir masanın önünde durduk. Adam beni öne doğru hafifçe iterek,

— Hadi kızım, bak bu delikanlı seninle dans etmek istiyormuş.. dedi..

8—10 yaşlarında, örgülü saçlı, bacak kadar bir kız gülerek yerinden fırlamaz mı!

— Siz Kâzım bey değil misiniz?

— Hayır. Adım Rıfkı.

— Bir yanlışlık oldu, afedersiniz, deyip fırladım.

Çok az zaman kalmıştı. Müsaade istemeden sandalyeleri öne, yana itip, kendime davetliler arasından yol açarak kenara ulaştım. Bir el omuzuma dokundu:

— Ağbi, cazcılar «söyle o beye, eğer daha fazla çalmamızı istiyorsa bizi biraz daha görsün» dediler.

— Tabii kardeşim, asıl bundan sonra çalacaklar. Al şu on lirayı.. Unutma tango olsun.

Garson cazcılara koştu, ben de tuvalete. Beş kapının üçü kapalıydı. Biraz bekliyeyim dedim. Ama caz da tangolara başlamıştı. Hay Allah.. Kız da beni salon da bekler.. İçerdekilerin de çıkmaya pek niyetleri yok. Olsa musluğu açarlar, su sesi filân duyulur vakit te geçiyor. Dayanamadım, kapılardan birini parmağımla hafifce tıklattım. İçerden kalır bir «Öhö, öhö» diye öksürük geldi. Üçünden biri, ama hangisi? Gene kapıyı tıklattım.

— Öhö, öhö..

Adam içerde bulunduğunu belirtmek için bir de hapşırdı. Kapıyı gene vurup,

— Afedersiniz beyefendi, siz kimsiniz? diye sordum.

— Öhö, öhö!..

— Şey.. çok mühim de...

— Öhö, öhö, dedik yahu!

— Duydum beyefendi. Lütfen adınızı söyler misiniz?

— Sadık.

— Mersi.

Kaldı iki kapı. Tangolar da bitmek üzere. Yandaki kapıyı vurup,

— Beyefendi, zatı âlinizin adını öğrenebilir miyim? diye sordum.

İçerden küfür gibi bir ses geldi:

— N'apıcan adımı be adam?

— Çok lâzım da..

— Kâzım..

— Hele şükür, diye bağırdım, kısa boylu, göbekli Kâzım mı?

İçerden homurtular geldi.

— Kafanızda da saç yok değil mi? Yani o Kâzım beysiniz?

Tam bu sırada tuvalete girenler oldu. Hemen aynada saç taroyormuş gibi yaptım. Çalan her halde son tangoydu.. Her ne bahasına olursa olsun, o güzel kızı bu gece dansa kaldırıp bir randevu çekmeliydim.

— Beyefendi!.. Kâzım bey.. siz den bir ricam var efendim. Eğer müsaade ederseniz kızınızla dans etmek istiyordum da.. efendim?.. bir şey mi dediniz?

Adam, «olur kaldırın» dedi ya da onun homurtularını ben öyle anladım. Ama bu, müsaadeden çok bir küfüre benziyordu. Olanca hızımla tuvaletten fırladım. Garson da kapının önünde beni bekliyormuş. 20 lirayı eline tutuş turup, «koş» dedim, «ama tango olsun». O caz'a koştu, ben de kıza. Sandalyelerin, masaların, davetlilerin üstünden atlıyarak kıza ulaştım.

— Büyüklerinizin hepsinden müsaade aldım.. Bu dansı bana lütfeder misiniz? dedim.

Hafifçe tebessüm edip bir de şöyle manâlı bakış fırlattım. Kız,

— Özür dilerim, DANS ETMESİNİ HİÇ BİLMİYORUM, demez mi!..

Erdoğan SÜBAR
ÜSKÜDAR

Bu okurumuza 50 lira yazı parası gönderilmiştir

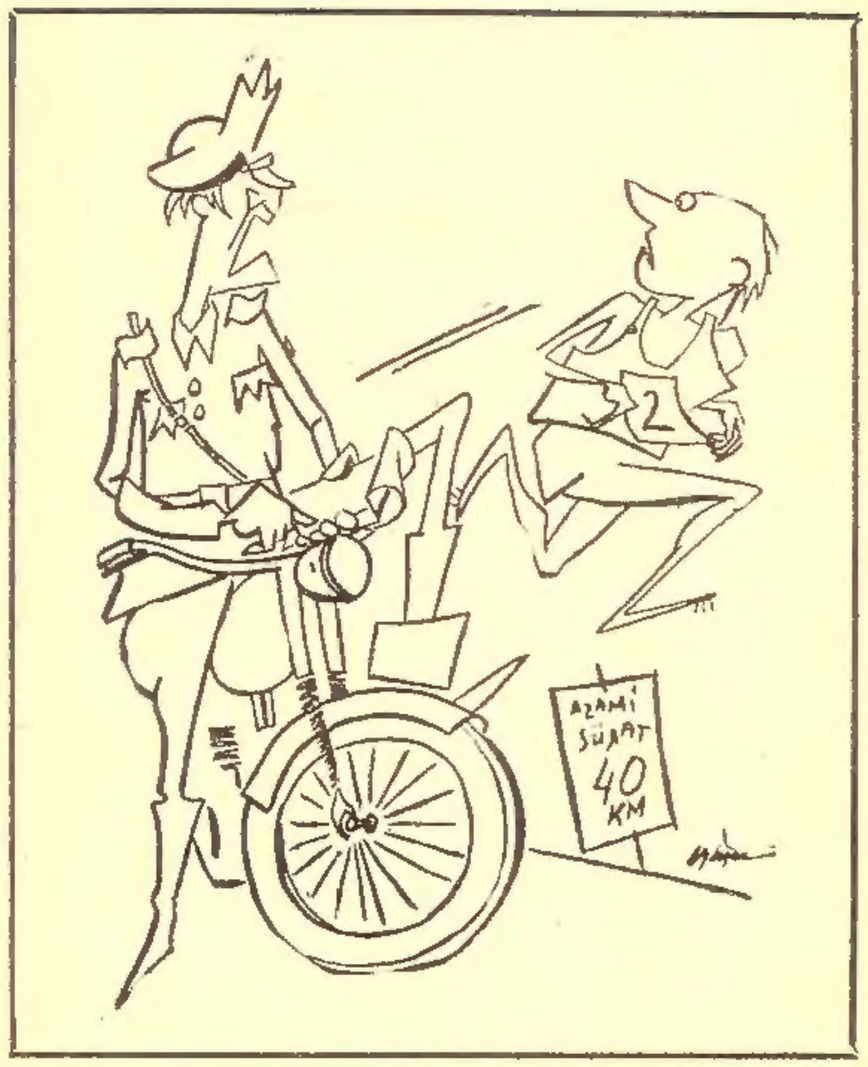

Yarışmaya giremeyen yazılar

Sarı çizmeli Mehmet Ağa (Giresun), Erkek Rauf (Büyükdere), Paşanın koyunları (Ortaköy), Şey (Fatih), Askerlik yoklaması (Silifke), Kel Ehsan (Ödemiş), Bir manzaranın hikâyesi (İskenderun), Huyum kurusun (Kütahya), Gözlük (Ankara), Rüya (Fatih), Ey benim aslan kardeşlerim (Ankara), Dostluk bu be... (Turhal), Otobüs yolcuları (İzmir), Marlon Burun (Hendek), Kukla (Çorum), Mahalle mektebi (Manisa), Mübarek (Turhal), Çorla çıkan mal (Bursa), Güleşli vodvil (Galata), Günün kahramanı (Eskişehir), Hac yolculuğu (Ankara), Karyola (İzmir), Pisi pisi gel pisi (Fatih), O da seninle gider (Feriköy), Dilekçe (Safranbolu), Allahın belâsı (Havran), Aynadaki Zeynep'in Dudu gölgesi (Konya), Berber Hamza (Elâzığ), Kötü talebeler iyi öğretmenler (Mersin), Okul icabı ve fıkralar (Silifke), Saat kaç (Uluborlu), Bir daha mı tövbeler olsun (Karabük), Cabi Reis (Galata), Ezrail'den izin (Tuzla), Başlıksız, M.B. (Eskişehir), Olumlu sanat (Kilis), Kürk manto (Adana), Hafız oldu uçtu (Bakırköy), Çırılçıplak (İstanbul), Üzerlik (Adapazarı), Diş (İzmir), Verme bey verme humarcıdır (Adana), Herkes yerine Eşekler yürüyüş yaptı (Çorum), Hamarat Uşak (Diyarbakır), Aşk (Beşiktaş), Koyun can derdinde (Küçükyalı), Zavallı Avşar (Samsun), Yamyam var (Uşak), Hocanı ndonu (Ödemiş), Nümune toplantı, Repete (Rize), Şaban Ağbimin saçları (Ankara), Otobüs safası (Fatih), Yedekparça (Lüleburgaz), Dilencidir dilenci (Zonguldak), Bursa - Ankara seyahati (Ankara), Simitçinin oyunu (Ankara), Bir karış cüce (Tarsus), Evliya Baba (Kadıköy), Acemi âşıklar ve Bekri Mustafa (Susurluk), Nasıl beş oldum (Beyazıt), Seçmene Selâm - M.A. (Adressiz), Arkadaşlık ilgisi - Parası sender (Lüleburgaz), Bit yeniği (Kadıköy), Efe dayı şeytanı nasıl vurdu (İzmir), Eşek anırtısı (Tarsus), Duanın bereketi (Antakya), Köpek sevgisi (Bursa), Oyunun büyük olanı (Elâzığ), Basın - Emniyet (Denizli), Ben anamı sordum (Hatay), Erkeklik bırakmadı (Urfa), At canbazı (İzmir), Hayır Osman (Diyarbakır), Acaip (Gaziantep), Bir haberin tesiri, Muammer Karaca (Ankara), Ruh çağırdık (Balıkesir), Aslan fare (İstanbul), Öğretmene verilen ders (Mersin), Ankara'nın taşına bak (Lüleburgaz), Damak (İzmir), Tik (Tokat), Nasıl ölür efendim (Osmanbey), Tarih hocamız (Fatih), Fettan ustanın sağ ilâcı (Kilis), El gördüsü (Adana), Ayaklanma (İzmir), Vaka yatılı mektepte geçiyor (İstanbul), Don parası (Ankara), Usandı Yarabbi (İzmir), Pratik Reis (Adana), Raporda yazıyordu (İstanbul), Doğuru ben verirdim (Manavgat), Hüseyin efnedinin derdi (İzmir), Hecirget (Ankara), Başlıksız, M.A. (Ayvalık), Siyasi bir soru (Kasımpaşa), Doğuda bir öğretmen (Aksaray), İsabetli bir rüya (Kadıköy).

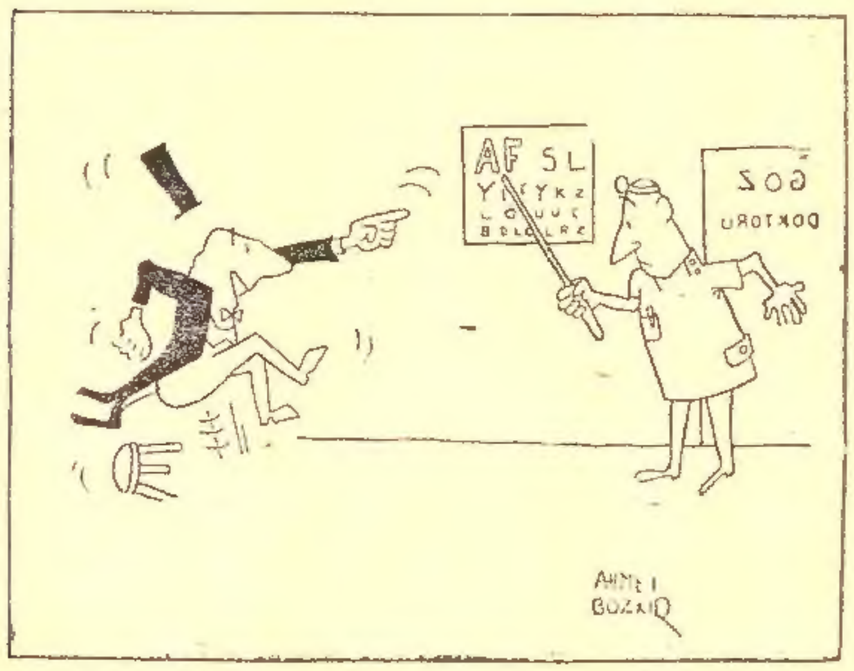

Konser tenkidi

Cemal Reşit Rey idaresindeki Orkestranın dünkü konseri fevkalâde parlak olmuş, şef, orkestra ve dinleyiciler enfes bir Beethoven icrası göstermişlerdir. Eser, dinleyiciler korosunun homurtuları, mırıltıları ve solist nezlelilerin öksürük pasajlarından ibaret atonal ve anarmonik bir ültra-modern uvertürle başladı. Cemal Reşit Rey ellerini kartal kanadı gibi açık tutup başını 120 derece gözlerini de 60 derece çevirmek suretiyle iki dakika hareketsiz durarak bu uvertürü büyük bir dirayetle idare etti. Sonra, avına saldıran kartal gibi hışımla orkestraya saldırarak eserin birinci muvmanına daldı. Nefesli sazlar bu haşmetten pek ürkmüş olacak lar ki, epey değişik notlarda bağırarak esere nefis bir orijinalite kazandırdılar.

Eserin birinci ve ikinci muvmanları arasındaki öksürük pasajından sonra orkestra nefis bir yönetimle ikinci muvmanı çalmağa başladı. Ikinci muvmanın beşinci mezürünün icrası esnasında piyanissimoya inen orkestranın tam ortalık yerine, atom bombası gibi patlıyarak giriveren müthiş bir aksırık, şefi bile yerinden hoplatacak kadar üstün bir müzik anlayışının ifadesiydi. Bu aksırık, müziğe bir anda şey etti, yani konseri yepyeni, çok üstün bir anlayış ve duyuş seviyesine çıkardı. Adını bilmediğimiz bu solistimizi tebrik eder, kendisini her konserde dinlemek istediğimizi müzik severler adına bildirmeği vazife sayarım.

Eserin üçüncü kısmının hareketli, dinamik havası salondaki dinleyicilere öyle tesir etti ki, onlar da, o anda gelen yaratıcı ilhamın tesiriyle, nefis koltuk gıcırtıları, müzikal öksürükler, hapşırıklar, homurtular ve sohbetler, ve nefis «icraî müzik tenkitleri» ile çok orijinal bir üçüncü muvman icrası meydana getirdiler. Hele, sonlarda, marş tempo suna pek uymamakla beraber, eserin yarattığı heyecandan ilham alan bir dinleyici, çıkış kapısına kadar sert kaz adımlarıyla mükemmel bir resmi geçit yaptı ve kahraman milletimizin asker ruhunu tebarüz ettirdi. Bu geçit, top infilâkını andıran bir kapı çarpmasıyla enfes, harikulâde, korkunç bir son buldu ve orkestranın timpanileri ile bu tarraka devam etti. Halk coşmuş, uğultu, öksürük sesleri ve hapşırıklar kresendoya yükselmişti.

Dördüncü kısım bir barikaydı. Orkestra ile dinleyiciler birbirleriyle muhteşem bir sanat mücadelesine girişmişlerdi. Her davul sesi, makinalı tüfek tarrakaları gibi bir sürü öksürükle cevaplanıyor, kemanlar ve çellolar korku ve heyecandan ağlaşıyorlardı. Cemal Reşit, muzaffer bir kumandan gibi bu müthiş sanat kavgasını idare ediyor, akla hayale gelmedik bale gösterileri yaptırıyordu. Neticede bu savaş, seyircilerin alkış tufanı ve bravolarıyla yaptıkları nihaî hücumla kazanıldı, ve Cemal Reşit, iki büklüm eğilip merhamet dileyerek mağlûbiyeti kabul etti, kılıcını yani bagetini büyük bir saygı duygusuyla partisyon sehpasına bıraktı ve ardına bile bakmadan sahneden kaçtı. İstanbul Şehir Orkestrasını, Cemal Reşit Reyi ve pek yüksek, ince sanatsever İstanbul halkını candan tebrik ederiz.

Yılmaz IDIL
ARNAVUTKOY

Bu yazı yarışma dışıdır.

EMSALSİZ MÜZAYEDE

17 Haziran 1962 Pazar günü saat 10,15 de Kazlıçeşme, Yolsuz sok. bilâ numara gecekonduda müzayede ile satılacak ev eşyaları, çok kıymetli kolleksiyonlar, tablolar, antika meraklılarına arz olunacaktır.

Yapılacak satıştan bâzı tafsilât:

EŞYA KISMI: Nâdîde meraklılarına, Nâdîde, Nâdîde, Nâdîde... Satılacak olan Nâdîde, fevkalâde nâdîdedir. Yirmi yıldan beri ortalama ayda 180 lirayla beş nüfusu geçindiren, doğurduğu on dört çocuktan üçünü yaşatmağa muvaffak olan Nadîde, henüz otuz yaşında, arızasız ve sağlam durumdadır; iki çamaşır makinesi, üç elektrik süpürgesi ve dört düdüklü tencere yerine kullanılabilir, ayrıca da canlıdır.

Nâdir, Nâdir, çok Nâdir... Nâdîde'nin kocası Nâdir, çok nâdir ve dayanıklıdır. Bir dilim ekmek ve iki tane zeytinle on iki saat çalışır, otuz kilometre yapar, çok ehven ve ekonomiktir. İğdiş dört beygir kuvvetindedir.

ANTİKA KISMI: 19. asır malı, 9 parçadan ibaret, her parçası birbirine tutturulmuş keçe. 7. parça, kâğıtla yapıştırılmış, harika pencere camı (Vitray). Nonfigüratif işlemeli beş parçadan mürekkep yatak çarşafı. Halis İngiliz malı, sürahi yerine kullanılan viski şişeşi. 6 parçadan mürekkep bir kâse. Halis Alman malı otomobil lâstiğinden yapılmış bir çift papuç tabanı.

YAZI VE TABLO KISMI: Nâdîde'nin elyazısıyla yirmi yıl önce Nadir'e yazdığı, tarihî ve gayet kıymetli aşk mektupları. Kapıya tebeşirle çizilmiş meşhur sucunun çeteleleri. Üzerinde tarihî değerini gösteren sinek lekeleriyle Nâdir'in cezaevinde çekilmiş resmi. Millî Birlik Komitesi üyelerinin taş baskısı tablosu (Biraz yırtığı var).

KOLLEKSİYON: Bir emsali daha olmayan fevkalâde zengin çorap yaması kolleksiyonu. Millî piyangonun çekilmiş biletlerinin tarihî ve zengin kolleksiyonu.

Sayılamayacak kadar daha pek çok fevkalâde nâdîde ve harikulâde nâdir parçalar.

Kız öğrencilerin spor kıyafetleri değişecek

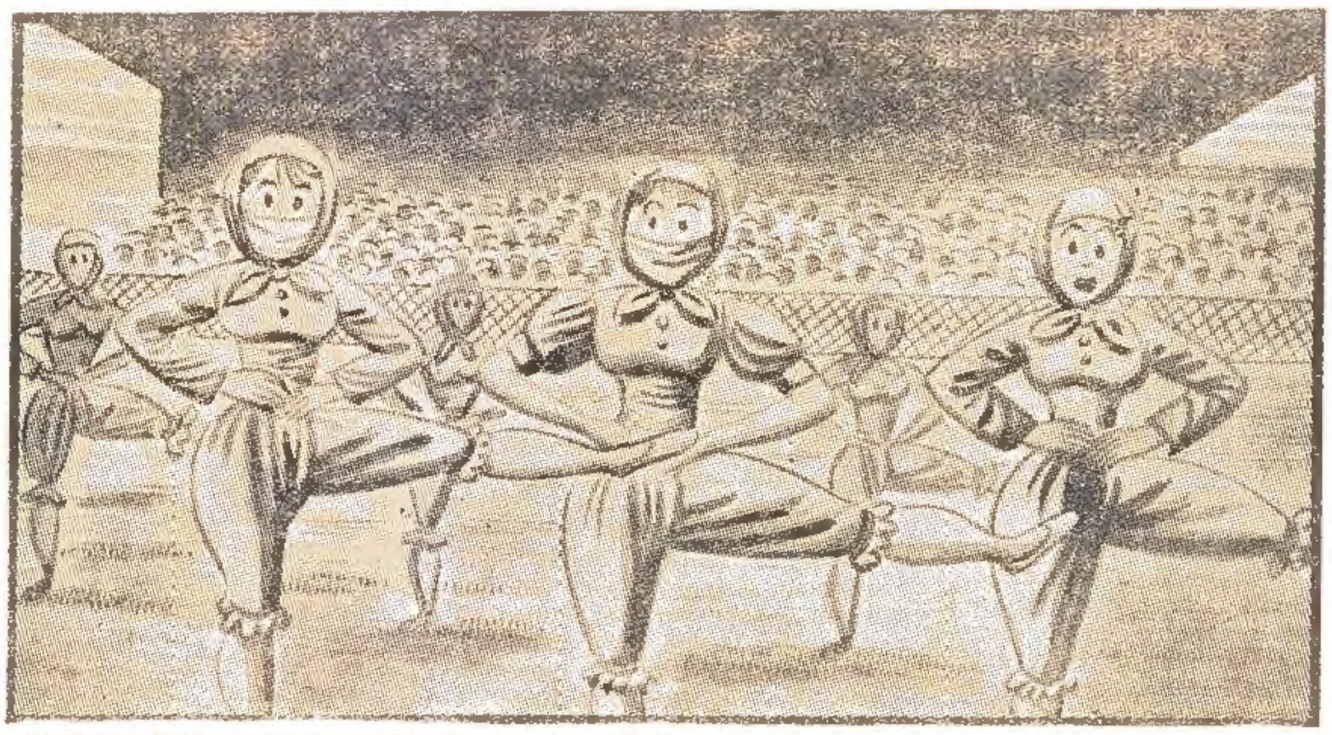

Kadircan Kaflı'nın teklifine göre Spor ve Gençlik Bayramında kız öğrenciler resimde görülen kıyafetle spor hareketleri yapacaklardır. (Foto: ZÜBÜK)

19 Mayıs Spor ve Gençlik Bayramı gösterilerinde gazetelerde hep kız öğrencilerin resimleri çıkar. Kız öğrencilerin özellikle baldır ve bacaklarının resimlerini basmakta başta gelen gazete de Tercüman'dır. Bu gazetenin yazarı Kadircan Kaflı önce kendi gazetesine «Yaptığımız ayıptır!» diyeceği yerde, Tercüman'daki fıkrasında kız öğrencilerin kapalı kılıkla spor yapmalarını öneriyor. İşte yazısı:

Senelerdenberi 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramına katılan kızlarımızın durumu dikkatimi çekmiştir, bu defa da, Ankara'da ve İstanbul'da bu bayramın gazetelerde çıkan resimlerine bakarken başımı esefle sallamaktan kendimi alamadım.

Mustafa Kemal 19 Mayısta değil meselâ 19 Ocakta veya 19 Şubatta Samsuna çıkmış olsaydı çocuklarımız yine bu kıyafetle mi gösteri yapacaklardı? Spor yapmak için mutlaka yarı çıplak olmak mı lâzımdır? Gençliğin utanma duygusunu sarsmıyacak ve öğrencilik vekarına yaraşacak spor kıyafeti elbet vardır. Hiç değilse bacakları dizlerine, kolları dirseklerine kadar kapalı olamaz mı?

Benim hukukçuluğum, bir avukatın kâtibi olarak çalışmamla başlar. O avukatın yanında dört ay kâtip olarak çalışmamış olsaydım, günün birinde Ağır Ceza Mahkemesi üyesi Hâkim Safvet Bey de olamıyacaktım. O dört aylık avukat kâtipliğim, benim hâkimlik stajım oldu. Elimde olmadan, hiç istemeden girip çıkmadığım hemen hemen meslek kalmadı; bunca tecrübeden sonra şunu öğrendim ki, herhangi meslekte muvaffak olmak için, diplomayı kazanmak için harcanan zaman boşunadır, akıl, mantık ve iz'an yeter. Hâkim olmak için Hukuk Fakültesini bitirmek, mahkemede staj yapmak, bütün bunlar boş...

Mağazadan da koğulduktan sonra uzun zaman boş kalmadım. Bir avukatın yanında aşağı yukarı boğazı tokluğuna iş buldum. Çok meşhur bir avukattı. Benim işim, avukatın çantasını taşımak, odasını temizlemek, derleyip toparlamak, ayak işlerini görmekti. Onbeş gün kadar böyle çalıştıktan sonra avukat yavaş yavaş beni kâtip olarak kullanmağa başlamıştı. Bir zaman sonra artık öyle oldu ki, avukatın çok işleri olunca bâzı müşteriler benimle hukukî istişarelerde bulunurlardı. Avukat, kendisi bunu ister, «Sende büyük bir cezacı kafası var» derdi. Ceza Kanununun, Usul Kanununun bütün maddelerini, işin bütün girdi çıktısını, püf noktalarını öğrenmiş sayılırdım.

Birgün, avukat Adliyeye bir duruşmasına gitmişti. Ben yazıhanede eroin kaçakçısı olan sabıkalılardan bir müvekkilimizle görüşüyordum. Kapı vuruldu. «Buyurun!» dedim. İçeriye iki adam girdi. Dikkatle yüzüme baktıktan sonra, bir tanesi,

— Senin adın Ferit değil mi? dedi.

Alaylı alaylı sırıtıyordu.

— Evet... dedim.

— Hımm... Demek buraya kapılandın ha?

Bozulmuştum,

— Siz kimsiniz, ne istiyorsunuz? dedim.

Bir tanesi,

— Biz seni iyi tanıyoruz ama, sen daha bizi tanımadın, dedi; yakında tanırsın... Gel bakalım!

— Siz kimsiniz? diye bir daha sordum.

Polis olduklarını söylediler.

— Ne istiyorsunuz benden?

— Gel de öğrenirsin... Hadi bakalım... Yürü!

İki sivil polis beni aralarına aldılar. Yolda kendilerine bu işde bir yanlışlık olduğunu söylediğim zaman ikisi de benimle alay ediyordu. Emniyet Müdürlüğünde bir odaya soktular. Masada bir adam, koltukta oturan bir de kadın vardı. Arkamdaki iki polis, masadakine selâm verip,

— Getirdik beyim! dedi.

Ben yanlışlığın anlaşılacağından emin bir acı tebessümle,

— Herhalde bir yanlışlık var beyefendi, dedim.

Adam yumruğunu masaya vurup,

Kadın daha yüksek sesle ağlayarak,

— Hep yanlışlık olur zâti... dedi. Siz meleksiniz...

Koltuktaki kadına döndü:

— Bu mu?

Kızarmış ve şişmiş gözlerinden kadının çok ağlamış olduğu anlaşılıyordu. Yüzüne korku ve merakla baktığım kadın, mendilini dişleri arasında çiğneyerek,

— Evet beyefendi, bu! dedi, bu işte... Tâ kendisi!.

Masadaki adam,

— Hani yanlışlık vardı? dedi.

— Meselenin ne olduğunu bilmiyorum ki efendim...

Adamın gözleri öyle büyüdü ki, bir an karşımda koskocaman iki gözden başka bir şey görmedim.

— Bu hanımı tanıyor musun?

— Ah hain, dedi, demek şimdi beni tanımıyorsun,

Büyük bir samimiyetle kadına dikkat ederek baktım:

— Hayır, tanımıyorum!

Kadın birden hıçkırarak ağlamağa başladı. Bir yandan ağlıyor, bir yandan da söyleniyordu:

— Hain!... Ne diller dökmüştü bana... Beni iğfal etti de şimdi tanımıyormuş...

— Kim? diye inledim. Bacaklarımın bağı çözüldü. Az kalsın oraya düşüverecektim.

— Hanımefendi, rica ederim, çok rica ederim, dedim, ben sizi ne zaman iğfal ettim, ne vakit oldu bu iş, hiç haberim yok... Yalvarırım, bana dikkatle bakın!... öyle mi?... Günlerce evime girdin çıktın... Yalnız evi me mi?...

— Hanımefendi, beni başka birisine benzettiniz mutlaka...

— Benzetmek mi?

Kadının hıçkırıklar içinde ağlamasına yüreğim parçalanıyordu. Zaten oldum bittim yufka yürekliyimdir. Benim de gözlerim yaşarmıştı.

— Yalvarırım, ne olur ağlamayın hanımefendi, dedim, bir yanlışlık olduğunu siz de anlayıp sonra mahcup olursunuz.

Kadın,

— Allahım! Nasıl da gözüme baka baka yalan söylüyor... dedi.

Şaşkınlıktan,

— İnsan insana benzer hanımefendi, «insanlar çift yaratılmış» derler ya... dedim.

Masadaki adam,

— Sus! diye bağırdı, sonra kadına,

— Hadi kızım, sen git evine, hiç merak etme, dedi, bu dolandırıcıya neyini kaptırdınsa hepsini ondan geri alırız evvel Allah... Hem de anasından emdiği sütü fitil fitil burnundan getirerek...

Öyle şaşırmıştım ki, ne diyeceğimi bilemiyordum. Ayağa kalkan kadın birden,

— Akiiif, Akiiif!... Neden böyle yaptın Âkif!... diye boynuma sarılmaz mı?

Hay Allah belânı versin karı!., Masadaki adama, acı acı gülümsiyerek,

— Evet Beyefendi, benzetiyor... dedim, duydunuz ya bana Akif dedi. Benim adım Akif değil ki... Demek Akif adında bana benzeyen birisi...

Adam nasıl yerinden fırladıysa üstüme atıldı, iki kolunu kanat gibi açıp karşımda öylece durdu, titriyerek,

— Ulan! diye bağırdı, ben yirmi dört senelik polisim...

Kadın, aramıza girip, polise,

— Kıymayın, beyefendi, n'olur kıymayın!.. diye yalvardıktan sonra yine başladı:

— Âkif, ah Âkif!.. Neden, niçin, nasıl yaptın bunu bana? Hani mesut yuvamızı kuracaktık, hani? Zâlim, zâlim...

— Nasıl bir belânın içine düştüğümü bir türlü anlıyamıyordum. 24 senelik polis zile bastı, gelen bir başka sivil polise,

— Alın! dedi.

«Beyefendi, rica ederim... n'olur... lûtfen... bir dakika...» filân dedimse de dinliyen olmadı. Beni alıp aşağı katta «müteferrika» denilen yere kapadılar. Adını ora da öğrendiğim Müteferrika karanlıktı. Karanlıktan «Geçmiş olsun!» diye bir takım sesler geliyordu. Gözüm karanlığa alışınca içerisinin kalabalık olduğunu gördüm. Yanıma sokulup neden geldiğimi sordular. Ben de sanki bir kurtuluş bulurmuşum gibi anlatmak ihtiyacındaydım.

(Devamı var)

OKURLARDAN FIKRALAR

Yarışmaya gönderilip de, yarışma koşullarına uymayan yazılar içinde fıkralar da vardır. Bu fıkraların güzellerini yayınlıyor, gönderen okurlarımıza da armağan olarak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fıkraları gönderenlere postayla armağanları yollanmıştır.

BAŞKA ASKER yok mu?

BİR arkadaşımdan dinlemiştim:

«Bizim bölükte türkçe bilmez, bir Doğu ilinin köylerinden Hurşit adında bir arkadaşımız vardı.

Salih Paşa ile (Salih Omurtak). Abdullah Paşa teftişe geleceklermiş. Birlikler teftişe hazırlandı. Hurşit, bir şey sorulunca türkçe cevap veremiyeceği için onu bölüğün arkasında bir yere koyup sanki gizlediler.

Salih Paşa geldi,

— Merhaba asker! dedi.

— Sağol! diye bağırdık.

Salih Paşa, arkada duran dağ gibi delikanlıyı görüp Hurşit'e,

— Gel bakayım buraya! dedi.

Hurşit geldi, paşanın karşısında esas vaziyette durdu.

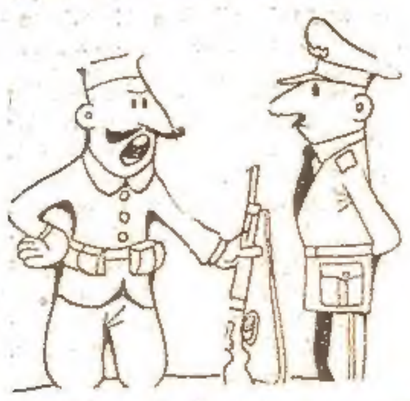

Yüzbaşı Refik Bey hemen ileri atılıp paşaya,

— Af buyrun efendim, türkçe bilmez! dedi.

Salih Omurtak,

— Kürkçe bilen biri gelsin! dedi.

Yüzbaşı Refik Bey, kürtçe bilen Arif çavuşu çıkardı.

Paşa, Arif çavuşa,

— Söylediklerimi kürtçeye çevir de anlat, dedi. Hurşit'e de ki, «karşı tepeden düşman sana ateş ediyor, ne yaparsın?»

Arif çavuş, Hurşit'e kürtçe söyledi:

— Libbe beşiyyata, tepe heye düşmen lüve deni. Agirdike, de çibiki!

Koca Hurşit, hemen kendini yere attı, kasaturasını çıkarıp toprağı eşerek kendisine baş siperi yaptı. Şapkasına da koparıdığı otları sokup araziye uyduktan sonra, tüfeğinin namlusunu, düşman olduğu söylenen tepeye çevirdi.

Memnun olan Salih Paşa, Arif çavuşa,

— Söyle Hurşit'e, dedi, sağında da düşman var, hedef yükseldi. Ne yapacaksa yapsın!

Arif çavuş, Hurşit'e anlattı:

— Sır milleyteyi. Rastı düşmen, de çibiki!

Hurşit silâhını sağa çevirdi, ateş eder duruma geçti.

Hoşlandığı yüzünden belli olan paşa,

— Söyle Hurşit'e, dedi, şimdi de soldan hedef yükseldi, ne yapacak bakalım?

Arif çavuş anlattı:

— Ser milleteye cebi, düşmen tirabü...

Hurşit tüfeğini sola çevirdi.

Paşa bu sefer,

— Arkadan düşman göründü, sor, ne yapacak?

Arif çavuş bunu da kürtçeye çevirince, Hurşit kalktı ayağa, tüfeğin dipçiğini yere vurarak, yarı türkçe, yarı kürtçe şöyle dedi:

— Orden oateeş, burden oateeş... Ne? Mustafa Kemoal askeri hep'i men'dir? Daha kimse yuhdur?

Salih Omurtak, Hurşit'i bir ay izinli göndertti.

H. Avni Uslubaş
— ERZURUM

CAMİDE İLK NAMAZ

ÇOCUKLUGUMDA, imam dendi mi ödüm patlardı. Dünyanın en büyük, en ulu kişileri imamlar sanırdım.

Bizim köyün imamı da çalı sakallı, kara suratlı bir adamdı.

Bir gün arkadaşlarla top oynarken vurduğum top, ordan geçen imama çarpmaz mı!.. Korkudan ve kaçtım. İmam gece rüyama giriyordu. Sıçrayıp sıçrayıp o gece kendimi yataktan atmışım. Annem beni köyümüzün imamına götürdü. İmam, ocaktaki yağ tavasının kenarından parmağıyla sıyırdığı karayı alnıma sürüp okudu üfledi, sonra anneme «Bunu hemen namaza başlatın!» dedi.

Anam namaz sûrelerini ezberletti. Küçücük kafam sûrelerle, dualarla doldu. Bir gün de babam beni camiye götürdü. Herhalde Cuma namazı olacaktı ki, cami tıklım tıklım doluydu. Hem kış, hem Cuma olunca cami hep böyle dolardı. Yazın camiye uğrayan pek olmazdı. Namaza durduk, birinci rek'atı kıldık, ikinci rik'atta secdeye vardık. Saf aralıkları çok dar olduğundan, ben önümdeki Koca Hüseyinin paçalarının arasına başımı koyuyordum. Koca Hüseyin de camus iriliğinde bir herif... Secdeden kalkarken, başımın üstüne oturmasın diye, Koca Hüseyinden önce davranıp ba-

şımı secdeden kaldırıyordum. Nasıl olduysa bir seferinde geç kaldım, Koca Hüseyin başıma oturuverdi. Hem de bu sefer uzun oturulacak, «Ettehiyatü» okunacaktı. Koca Hüseyin hem sağır, hem de vurdum duymazın biri... O sanırmış ki, kendi ayağının üstünde oturuyor. Kalçaları da iş... Başımı iki kalçasının arasına sıkıştırmış, bir türlü kendimi altından çekip atamıyorum. Burnum kilimle taban tahtasının arasına girdi. Bunaldım, soluk alamıyorum. Namazda dışardan hiçbir şeyle ilgilenilemiyeceğinden Koca Hüseyin, apışının altında benim kıvranmalarıma aldırmıyor. Benim başım da onun topuğu kadar. Bağıracağım ama, annem «Namazda konuşan kâfir olur» demişti. Başladım, Koca Hüseyin'in altını tırmalamaya... Koca Hüseyin fare sanmış, birden sıçradı da kıçının altından başımı kurtardım ama, bende de insan denilecek bir insanlık kalmamıştı.

Mahmut Özdemir
BURSA

LOKUM

ANNEANNEMDE şeker hastalığı olduğu için özellikle tatlı yemesi doktor tarafından yasak edilmişti, fakat annem bu yasağa pek uymuyor, ara sıra sevdiği şeyleri gizlice atıştırıyordu. Bir gün evde bulunan lokumlarda bir azalma gözüme çarptı ve lokum yiyip yemediğini sormak üzere yanına

gittiğimde dudaklarının etrafında pudra şekeri gözüme çarptı. «Anneanne, niye lokum yediniz?» diye sordum. Birdenbire şaşıran, fakat belli etmemeye çalışan anneannem, «Hayır, ben lokum filân yemedim, nerden çıkarıyorsun yine bu lâfları» dedi. Bunun üzerine «Mademki inkâr ediyorsunuz, şu ağzınızın etrafındaki pudra şekeri nedir?» diye sordum. Bunun üzerine cebinden mendilini çıkaran anneannem ağzını bir güzel sildi, «Nerede pudra şekeri, göster bakayım» dedi.

Alp Bayülken
BEBEK

MESELÂ DEDUK...

KARADENİZLİ bir arkadaşım anlatmıştı:

Pir çunun pirinde pizum uşaklar eyi bi takımla tenüze çıkmişler, ağları atmişler çekmişler bişe yok. Atmiş çekmişler bişe yok, sançim tenüz kurumiş hiç paluk yok. Ha pir daha, ha pir daha. Çun açmiş, gusluk olmiş hiç bi şe tutamamişler. Rezileri.

— Uşaklar kalduk kumanya altina, ha boyle dişariya çidemezuk, pari akşam avini de yapalum. Herçez istirahat etsin, demiş.

Poş kalan uşaklar çimi temizluk ediy, çimi da paş ustune konişiymişler. İçlerinden biri,

— Ula pizum pu çun kısmetumuz yoktur, yoksam ağumuza paluk takılacağına takulurdi oğabi sanduk altın, pöyük ALLAH her çun paluk vermez ya... demiş.

Oradakiler:

— Haniya poyle bi şe olsa hep olurduk zençin... demişler

Lâfı açan adam,

— Hey çozini sevduğum paga o zaman tuserdi içi pay, deyince,

Yanindaçiler buni beğenmemişler:

— Niçun sağa iki pay kaliy?

— Çunkim pen puldum oni.

— Oyle yağmami oliy sançim sen mi taktun oni ağa?

— Olsun, pen ağa takmadım ama pen tetum oni.

Uşaklar bi türlü uyuşamamişler, pağirmalarini tutan obir tavfalar çelmişler, onlara ortak çikmişler.

— Piz da alacağuz, pizum da hakkımız vardır.

Çürültüleri daha artmiş, Reyiz de çelmiş:

— Ne pağir'ysuniz, kayiği töndurdunuz karilar hamamina. Turun pakayim.

Meseleyi Reyize anlatmişler, Reyiz,

— Oğğ, pen o zaman alurum içi pay pağa, içi pay kayuğa, içi pay ağıma...

Pakmişler ki Reyiz çüreklere de pay alacak. Lâfı ilk açan,

— Oni sen temedun, pen tedum, çoği penumdur.

Senindir, penumdur. Pular çekmişler kamalari, çürekleri, çirmişler pirpirine.

Kayuğun içinte kan sele çitmiş. Kayuk kalmiş paşi poş O sulardan çecen bi yelçenli pakmiş ki ula paşi poş pi kayuk, yanaşmiş yanina, pi da ne corsunler, kayuğun çidekiler hep öli, ula bulara ne olmiş temeğe kalmadan paş altindan pi inilti çeliy, hemen o tarafa koşmişler, pakmişler ki yari canli piri yatay, hemen almiş oni, yaralarını sarmişler.

— Ola, ne oldi size çim kodi sizi habu hala?

— Hiçç, piz yaptuk pirpirumuze, altunları hep reyiz alıydi, piz da vermeduk, hep kirduk pirpirumizi. Paga düşiyd pi altun.

— Peçi, altunlar nerde? Haniyadurler?

— Ne altuni?..

— Canum bulduğunuz altunlar.

— Ula, altun maltun yok. Piz meselâ deduk oni...

«Bu, bilinen, duyulmuş fıkra olduğu halde, güzel bulduğumuz için aldık.»

Ziya Ayyıldız
TRABZON

Çok yararlı bir kitap
KADIN NEDİR?

Simone de Beauvoir'in yazdığı ve Orhan Suda'nın başarı ile dilimize çevirdiği bu kitap Fransa'da iki yılda 97, Amerika'da bir yılda 4 kere basılmıştır.

Bu kitap hakkında basınımızda çıkan eleştirilerden bir kaçını sunuyoruz :

SİMONE de Beauvoir'in 1949'da Fransada yayınlandığı zaman büyük bir ilgi toplayan ve kısa zamanda birçok dillere çevrilen Le Deuxième Sexe adlı kitabının ikinci cildi, «Kadın Nedir?» adı ile çıktı. Orhan Suda'nın dilimize çevirdiği bu kitabı Düşün Yayınevi yayınladı.

Simone de Beauvoir, kadına «ben» liğini kazandıracak şeyler önermiyor, ama onun içinde bulunduğu durumu teşhis ediyor, örneklerle bu teşhisini doğrulamaya çalışıyor. Amacı değişmez doğrular ortaya koymak değildir zaten, «eğitim ve törelerin bugünkü durumunda kadın»ı teşhis etmek, hastalığın etkenini bulup ortaya koymaktır. «Kadın Nedir?» bunu başarmış bir kitaptır. Kadın kavramına yepyeni ve kurtarıcı bir pencere açmaktadır. Okumanızı salık vereceğim.

M. Erdost (Ulus)

BU kitap, sanatçı kişiliği ağır basan bir yazar eliyle hazırlandığı halde bilimsel yönü ve değeri ağır basan bir eser. Belgelerini seçişte, «Cins ayrılığı»nın tâyin edici değerini iyice belirtmeğe çalışması, batı kadınının «cinsel özgürlük» peşindeki gelişmelerinin bir ifadesini veriyor.

Bizde bu konuyu araştıranlar ve genel olarak «Batılı kadın» meselesini bilmek isteyenler için bu soydan bir ikinci eserin bulunmayışına yakınabiliriz.

Tahir Alangu (Vatan)

ULKEMİZDE kadın, kadının toplum yaşantımızdaki durumu ve önemi üzerine bâzı eserler yayınlanmadı değil, ama, bugünedek kadını kadın olarak inceleyen, onu genel ve gözlemeci bir süzgeçten geçirerek anlatan eserler hemen hemen hiç denecek kadar az yayınlandı. Bu bakımdan Düşün Yayınevinin çıkardığı (Kadın Nedir?) adlı kitap üzerinde bir azcık durmamız gerekiyor. Fransız kadın yazarlarından Simone de Beauvoir bu eserinde ikinci cinsî yaşanmış deneylerden ve ünlü düşünürlerin eserlerinden yararlanarak inceliyor.

Bu ciltte kadın, (Çocukluk), (Genç Kız), (Cinsel hayata giriş) ve Evli Kadın bölümlerinde yaşanmış deneyler ve anılara dayanılarak apaçık şekilde ortaya konuyor. Eserin açıklığına karşın hiçbir sakıncalı yönü yok. Kişi karşıt cinsi gerçekçi bir gözle rahatça inceleme olanağını buluyor. Kadın ve erkek denen iki cins arasındaki ayrıntıları ve bu ayrıntıların psikolojik etkilerini, kadının iç dünyasını, genç kızlığın ve evli kadınlığın sorunlarını öze inerek ortaya çıkaran bu eser, hele kadın erkek ilişkilerinin sağlam kurallara bağlanamadığı yurdumuzda ilgi ile okunacak bir yapıt.

Unal Sakman (Tercüman)

Başlıca yazarı :
AZİZ NESİN
SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ :
MERAL NESİN
Yönetim yeri : Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok No. 12 — İSTANBUL
Telefon : 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
HAFTALIK SİYASİ MİZAH GAZETESİ
11 Haziran
Yıl: 1, Sayı: 19
İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

ABONE : Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.
İLÂN : Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.
50 KURUŞ
Geçmiş sayılar 75 kuruştur.

Zübüüüük